A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2011. április 15.*

A T-297/05. sz. ügyben,

az **IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH** (székhelye: München [Németország], képviselik: H.-J. Prieß, M. Niestedt és C. Pitschas ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviseli: B. Schima, meghatalmazotti minőségben, segítője: C. Arhold ügyvéd)

alperes ellen

a Bizottság 2005. május 13-i (ENTR/01/Audit/RVDZ/ss D(2005) 11382) azon határozatának megsemmisítése iránti kérelme tárgyában, amellyel visszavonta a Bizottság 1992. augusztus 4-i (003977/XXIII/A3 – S92/DG/ENV8/LD/kz) azon határozatát, amely 530 000 ECU összegű pénzügyi támogatás nyújtásáról rendelkezett az Ecodata-projekt tekintetében,

* Az eljárás nyelve: német.

A TÖRVÉNYSZÉK (harmadik tanács),

tagjai: J. Azizi elnök (előadó), E. Cremona és S. Frimodt Nielsen bírák,

hivatalvezető: K. Andová tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. június 9-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

1 Az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 248., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 74. o.; a továbbiakban: költségvetési rendelet) jelen ügyben alkalmazandó szövegváltozata (20) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„[…] Csalás eseteiben […] e rendeletnek hivatkoznia kell az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelmére és az Európai Közösségek tisztviselőit vagy az Európai Unió tagállamainak tisztviselőit érintő korrupció elleni harcra vonatkozó hatályos rendelkezésekre."

2 A költségvetési rendelet 72. cikkének (2) bekezdése ekként rendelkezik:

„Az intézmény hivatalosan megállapíthatja államoktól eltérő személyekre vonatkozó követelések esedékességét egy határozat által, amely az EK[-Szerződés] 256. cikke értelmében érvényesíthető [helyesen: Az intézmény az EK 256. cikk szerinti végrehajtható határozattal hivatalosan megállapíthatja, hogy az államoktól eltérő személyek irányában követelés áll fenn]."

3 A költségvetési rendeletnek „Az odaítélés alapelvei" cím alatt szereplő 109. cikke értelmében:

„(1) A támogatások odaítélésére az átláthatóság és az egyenlő elbánás elve vonatkozik. Nem lehetnek halmozottak, nem ítélhetők oda visszamenőlegesen és társfinanszírozást kell tartalmazniuk.

(2) A támogatások célja vagy hatása nem lehet nyereség termelése a kedvezményezett számára."

4 A költségvetési rendelet 119. cikkének (2) bekezdése így rendelkezik:

„Amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget – törvényes és megállapodásban foglalt – kötelezettségeinek, úgy a támogatást a végrehajtási szabályokban előírt esetekben felfüggesztik, csökkentik vagy megszüntetik, miután a kedvezményezett lehetőséget kapott észrevételei megtételére."

5 A költségvetési rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2002. december 23-i 2342/2002/EK, Euratom bizottsági rendeletnek (HL L 357., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 145. o.; a továbbiakban: végrehajtási rendeletnek) a költségvetési rendelet 119. cikkére vonatkozó, „A támogatások felfüggesztése és csökkentése" című 183. cikke (1) bekezdésének a) pontja – a jelen ügyre alkalmazandó szövegváltozata szerint – ekként rendelkezik:

„(1) Az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő felfüggeszti a kifizetéseket, és az eljárási szakasztól függően csökkenti a támogatás összegét, vagy arányos visszatérítést követel a kedvezményezettől, illetve a kedvezményezettektől:

a) amennyiben a megállapodásban foglalt intézkedést vagy munkaprogramot egyáltalán nem, nem megfelelően, nem hiánytalanul, vagy késedelmesen hajtották végre;

[…]"

6 Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. december 18-i 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 312., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 340. o.) „Általános elvek" című I. címe a következőkről rendelkezik:

„1. cikk

(1) Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelme céljából a közösségi joggal kapcsolatos szabálytalanságok esetére egy keretszabályozás kialakítására kerül sor az egységes ellenőrzések, a közigazgatási intézkedések, továbbá szankciók tekintetében.

(2) Szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének, akár közvetlenül a Közösségek nevében beszedett saját forrásokból származó bevétel csökkenése vagy kiesése révén, akár indokolatlan kiadási tételek miatt.

2. cikk

(1) Szükség esetén ellenőrzések, közigazgatási intézkedések és szankciók kerülnek bevezetésre a közösségi jog megfelelő alkalmazása érdekében. Ezeknek hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük, hogy biztosíthassák a Közösségek pénzügyi érdekeinek megfelelő védelmét.

(2) Semmilyen közigazgatási szankció nem alkalmazható, ha a szabálytalanságot megelőzően közösségi jogi rendelkezés nem rendelkezett arról. A közösségi jogszabályba foglalt, közigazgatási szankciót tartalmazó rendelkezések későbbi módosítása esetén a kevésbé szigorú rendelkezéseket kell alkalmazni visszaható hatállyal.

(3) A közösségi jog meghatározza azon közigazgatási intézkedések és szankciók természetét és alkalmazási körét, amelyek a szóban forgó szabályok megfelelő alkalmazásához szükségesek, figyelembe véve a szabálytalanság jellegét és súlyát, a nyújtott vagy szerzett előnyt és a felelősség mértékét.

(4) Figyelemmel az alkalmazandó közösségi jogra, a közösségi ellenőrzések, intézkedések és szankciók alkalmazásának eljárásaira nézve a tagállamok jogszabályai az irányadók.

3. cikk

(1) Az eljárás elévülési ideje az 1. cikk (1) bekezdésében említett szabálytalanság elkövetését követő négy év. Mindazonáltal az ágazati szabályok ennél rövidebb, de legalább hároméves időszakot is előírhatnak.

Folyamatos vagy ismételt szabálytalanságok esetében az elévülési idő azon a napon kezdődik, amikor a szabálytalanság megszűnt. Többéves programok esetében az elévülési idő minden esetben addig tart, amíg a program véglegesen le nem zárult.

A hatáskörrel rendelkező hatóságnak a szabálytalansággal kapcsolatos bármely vizsgálata vagy eljárása, amelyről az érintett személyt tájékoztatták, megszakítja az elévülést. A megszakadást kiváltó cselekményt követően az elévülés újrakezdődik.

Az elévülés mindazonáltal legkésőbb az elévülési idő kétszeresének megfelelő időszak utolsó napján bekövetkezik, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság ezalatt nem szabott ki szankciót, kivéve, ha a közigazgatási eljárást a 6. cikk (1) bekezdésének megfelelően felfüggesztették.

(2) A közigazgatási szankciót megállapító határozat végrehajtására nyitva álló időszak három év. Ez az időszak a határozat jogerőssé válásának napján kezdődik.

A megszakítás és felfüggesztés [helyesen: nyugvás] eseteire nézve a nemzeti jogszabályok vonatkozó rendelkezései irányadóak.

(3) A tagállamok fenntartják maguknak a lehetőséget, hogy az (1), illetve (2) bekezdésben előírtnál hosszabb időszakot alkalmazzanak."

7 A 2988/95 rendelet „Közigazgatási intézkedések és szankciók" című, II. címe a következőkről rendelkezik:

„4. cikk

(1) Főszabályként minden szabálytalanság a jogtalanul megszerzett előny elvonását vonja maga után:

– tartozás tárgyát képező vagy jogtalanul kapott összegek utáni fizetési vagy visszafizetési kötelezettség formájában,

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések alkalmazása a megszerzett előny, valamint – megfelelő rendelkezés esetében – az átalány alapján meghatározható kamat elvonására korlátozódik.

(3) Azok a cselekmények, amelyekről megállapítható, hogy céljuk az adott ügyben alkalmazandó közösségi jog célkitűzéseivel ellentétes előnyszerzés azáltal, hogy mesterséges módon teremtik meg az előny megszerzéséhez szükséges feltételeket, az előny megszerzésének meghiúsulását vagy annak elvonását eredményezik.

(4) Az e cikkben előírt intézkedések nem minősülnek szankciónak.

5. cikk

(1) A szándékosan elkövetett vagy gondatlanságból okozott szabálytalanságok a következő közigazgatási szankciók kiszabását vonhatják maguk után:

[…]

c) a közösségi szabályok által nyújtott előny teljes vagy részleges megvonása, még akkor is, ha a gazdasági szereplő a szóban forgó előnynek csupán egy részében részesült jogosulatlanul;

d) az előnyből való kizárás vagy annak megvonása a szabálytalanságot követő időszak vonatkozásában;

[…]

6. cikk

(1) A jelen rendelet hatálybalépésekor érvényben lévő ágazati szabályok alapján elfogadott közösségi közigazgatási intézkedések és szankciók sérelme nélkül a pénzbeli szankciók, mint például közigazgatási bírságok kiszabása a hatáskörrel rendelkező hatóság határozatával felfüggeszthetők, amennyiben büntetőeljárást indítottak az érintett személlyel szemben ugyanazon tények vonatkozásában. A közigazgatási eljárás felfüggesztése megszakítja a 3. cikkben meghatározott elévülési időt [helyesen: alatt nyugszik a 3. cikkben meghatározott elévülési idő].

[…]

7. cikk

A közösségi közigazgatási intézkedések és szankciók alkalmazhatók az (1) bekezdésben hivatkozott, a szabálytalanságot elkövető gazdasági szereplőkkel, azaz természetes és jogi személyekkel, valamint egyéb, a nemzeti jogszabályok által jogképesnek nyilvánított jogalanyokkal szemben. Azokkal a személyekkel szemben is alkalmazhatók, akik vagy amelyek részt vettek szabálytalanság elkövetésében, vagy felelősséggel tartoznak a szabálytalanságért, illetve biztosítaniuk kell, hogy azt ne kövessék el.”

8 Az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezményhez csatolt jegyzőkönyv (HL 1996. C 313, 2. o., magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 8. kötet, 86. o.; a továbbiakban: az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezményhez csatolt jegyzőkönyv) 2. cikkének (1) bekezdése, „Passzív korrupció” cím alatt a következőképpen rendelkezik:

„E jegyzőkönyv alkalmazásában az a tisztviselő, aki szándékosan, közvetlenül vagy közvetítő útján bármilyen előnyt kér vagy az előnyt elfogadja, akár a maga, akár egy harmadik személy javára, vagy ilyen előny ígéretét elfogadja azért, hogy cselekedjen vagy tartózkodjon a kötelessége szerinti, vagy működésével kapcsolatos cselekvéstől, és hivatali kötelességét megszegi, oly módon, hogy azzal az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit károsítja vagy károsíthatja, passzív korrupciót követ el."

9 Ugyanezen jegyzőkönyv „Aktív korrupció" cím alatti 3. cikkének (1) bekezdése szerint:

„E jegyzőkönyv alkalmazásában bárki, aki szándékosan, közvetlenül vagy közvetítő útján, bármiféle előnyt ígér vagy ad egy tisztviselőnek, a maga vagy harmadik személy javára azért, hogy a tisztviselő, hivatali kötelességét megszegve, cselekedjen vagy tartózkodjon a kötelessége szerinti vagy működésével kapcsolatos cselekvéstől, oly módon, hogy azzal az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit károsítja vagy károsíthatja, aktív korrupciót követ el."

A jogvita alapjául szolgáló tények

I – *A pályázati felhívással kapcsolatos eljárás és az Ecodata-projekt végrehajtása*

10 Az Európai Unió 1992-es pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének végleges elfogadásával az Európai Parlament úgy döntött, hogy „legalább 530 000 ECU-t

[szán] az európai ökoturizmussal kapcsolatos információs hálózat kiépítésére" (B2. fejezet, 7100. cikk [turizmus]) (HL L 26, 1. o., 659, a továbbiakban: az 1992-es pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetés).

11 1992. február 26-án az Európai Közösségek Bizottsága a turizmus és a környezetpolitika területére tartozó projektek támogatására kiírt pályázati felhívást tett közzé az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* (HL C 51., 15. o.). E felhívásban a Bizottság feltüntette, hogy 2 millió ECU-t szándékozik e célra fordítani, és körülbelül 25 projektet szeretne kiválasztani, amelyeket összköltségük 60%-áig finanszírozna.

12 1992. április 22-én a felperes, az IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH (a továbbiakban: az IPK), amely egy németországi székhelyű, a turizmus területén működő cég, pénzügyi támogatás iránti kérelmet nyújtott be egy olyan projekt tekintetében, amely az európai ökoturizmus területén egy adatbank – az úgynevezett „Ecodata" – létrehozását tűzte ki célul (a továbbiakban: Ecodata-projekt). A projekt koordinációját az IPK vállalta volna. A munka elvégzésében azonban az IPK három partnerrel működött volna együtt, nevezetesen a francia Innovence nevű céggel, az olasz Tourconsult nevű céggel és a görög 01-Pliroforiki nevű céggel. A pályázat nem tartalmazott pontos információt az említett cégek közötti munkamegosztásról, csupán annak feltüntetésére szorítkozott, hogy mindegyik cég „a turizmusra, valamint a tájékoztatás és a turizmus területére tartozó projektekre szakososodott tanácsadókból" áll.

13 1992. augusztus 4-i levelével (a továbbiakban: az odaítélő határozat) a Bizottság, a „Vállalkozás-, kereskedelem-, turizmus- és társadalomgazdaság-politikai" főigazgatóság (DG XXIII) „Vállalkozás-élénkítési és üzletikörnyezet-fejlesztési" A. igazgatósága 3. sz., „Idegenforgalmi (turizmus)" egységének vezetője, Tzoanos úr javaslatára 530 000 ECU összegű pénzügyi támogatást ítélt meg az IPK részére az Ecodata-projektre (a továbbiakban: vitatott pénzügyi támogatás). A Bizottság kérte az odaítélő határozathoz csatolt, az említett támogatás kifizetésének feltételeit tartalmazó „a pénzügyi támogatás kedvezményezettjének nyilatkozata" elnevezésű nyilatkozat

aláírását és visszaküldését. Az említett nyilatkozat feltüntette, hogy a támogatás összegének 60%-át akkor fizetik ki, ha a Bizottság kézhez vette az IPK által megfelelően aláírt kedvezményezetti nyilatkozatot, illetve azt, hogy a fennmaradó összeget azt követően fizetik ki, hogy a Bizottság megkapta és elfogadta a projekt végrehajtására vonatkozó jelentéseket. A nyilatkozat 7. pontjában az is szerepelt, hogy a projekt előrehaladásával és a pénzügyi támogatás felhasználásával kapcsolatos jelentések megküldésére a 4. és 5. pontban meghatározott határidők be nem tartása esetén a kedvezményezett lemond az esetlegesen fennmaradó összeg kifizetéséről. A nyilatkozat 8. pontja értelmében a kedvezményezett elfogadja, hogy amennyiben a költségjegyzék alapján nem igazolt a pénzügyi támogatás felhasználása, a Bizottság kérelmére visszatéríti részére a korábban igazolatlanul kifizetett összegeket. A nyilatkozatot az IPK 1992. szeptember 23-án írta alá, és beérkezését a Bizottság XXIII. Főigazgatóságán (DG XXIII) 1992. szeptember 29-én iktatták.

14 1992. november 24-én Tzoanos úr egyeztetésre hívta össze az IPK-t és a 01-Pliroforikit, amely egyeztetésre a projektben részt vevő másik két partner távollétében került sor. Ezen alkalommal Tzoanos úr azt javasolta, hogy a munka és a pénzalapok főbb részét bízzák a 01-Pliroforikire. Az IPK tiltakozott e kérés ellen.

15 A pénzügyi támogatás első részét, azaz 318 000 ECU-t (az 530 000 ECU össztámogatás 60%-át) 1993. januárjában utalták át.

16 1993. február végén elvették az Ecodata-projekt ügyét Tzoanos úrtól. Ezt követően fegyelmi eljárás indult ellene, valamint belső vizsgálatokat indítottak az általa kezelt ügyekkel kapcsolatban. A fegyelmi eljárás eredményeként Tzoanos úrnak 1995. augusztus 1-jén visszavonták a kinevezését. Az odaítélő határozatot megelőző közigazgatási eljárásra vonatkozó belső vizsgálat ugyanakkor nem tárt fel semmilyen szabálytalanságot.

17 Az Ecodata-projekt végrehajtására vonatkozó, negatív értékelést tartalmazó jelentést követően a Bizottság, az 1994. augusztus 3-i határozattal (a továbbiakban: 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat vagy megtámadott határozat) megtagadta a pénzügyi támogatás – 212 000 ECU összegű – második részletének kifizetését, és jelezte, hogy még megfontolja, hogy nem hoz-e esetleg a támogatás első részlete visszatérítésének megkövetelésére irányuló határozatot.

II – *Az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozattal kapcsolatos peres eljárás*

18 AZ IPK keresetet indított az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat visszavonása iránt, amelynek alapján a közösségi bíróság előtt megindult az első peres eljárás (a továbbiakban: első peres eljárás).

19 A T-331/94. sz., IPK kontra Bizottság ügyben 1997. október 15-én hozott ítéletével (EBHT 1997., II-1665. o.) a Törvényszék elutasította e keresetet.

20 A kereset elutasításának alátámasztásaként a Törvényszék – többek között az ítélet 47. pontjában – a következőket állapította meg:

„[…] [az IPK] nem róhatja fel a Bizottságnak, hogy ő tehet az [Ecodata-]projekt végrehajtását illetően a késlekedésről. E tekintetben azt kell megállapítani, hogy [az IPK] 1993. márciusáig várt, mielőtt megkezdte volna a tárgyalásokat a partnereivel a projekt végrehajtásával kapcsolatos feladatok megosztását illetően, miközben ő volt a projektben a koordináló cég. Tehát [az IPK] hagyta, hogy a projekt végrehajtására rendelkezésre álló idő fele elteljen, ahelyett, hogy ésszerű módon eljárva megkezdte volna a tényleges munkát. Még ha [az IPK] gyanította is, hogy a Bizottság tisztviselője vagy tisztviselői az 1992. november és 1993. február közötti időszakban aggasztó módon beavatkoznak a projektbe, semmivel sem bizonyította, hogy e beavatkozások őt

megfosztották volna annak a lehetőségétől, hogy még 1993. márciusa előtt megkezdje a tényleges együttműködést a partnereivel."

21 Az IPK által benyújtott fellebbezést követően a Bíróság hatályon kívül helyezte a Törvényszék ítéletét, és az ügyet visszautalta elé (a Bíróság C-433/97. P. sz., IPK kontra Bizottság ügyben 1999. október 5-én hozott ítélete [EBHT 1999., 6795. o.]).

22 Ítéletének alátámasztásaként a Bíróság többek között a következőket mondta ki:

„15 [...] [a]zt kell megállapítani, hogy miként az a megtámadott ítélet 47. pontjából következik, az [IPK] bizonyítékokat szolgáltatott a projekt irányításába történő azon beavatkozásokra, amelyeket a Bizottság tisztviselői követtek el. Ezeket a beavatkozásokat a megtámadott ítélet 9. és 10. pontja írja le pontosan, és azok kihatással lehettek a projekt megfelelő lefolyására.

16 E körülmények alapján a Bizottságnak kell bizonyítania, hogy a szóban forgó beavatkozások ellenére, az [IPK] továbbra is megfelelő módon irányíthatta volna a projektet.

17 Ebből következik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor előírta, hogy az IPK szolgáltasson bizonyítékot arra, hogy a Bizottság tisztviselőinek beavatkozásai megfosztották őt attól a lehetőségtől, hogy hatékony együttműködésbe kezdhessen a projektbeli partnerekkel."

23 A visszautalást követően a Törvényszék T-331/94. sz., IPK-München kontra Bizottság ügyben 2001. március 6-án hozott ítéletével (EBHT 2001., II-779. o.) elfogadhatónak nyilvánította a keresetet.

24 Ez utóbbi ítéletben, „A jogvita tárgya” cím alatt, a Törvényszék a következőket állapította meg:

„34 A jelen kereset alapján indult eljárásban a Törvényszéknek a Bizottság azon határozatának jogszerűségéről kell döntenie, amely a felperesnek az Ecodata-projekt megvalósításának céljára odaítélt [pénzügyi támogatás] [második] részlet[e] kifizetésének megtagadására vonatkozott. Az említett megtagadás indokai a [megtámadott] határozatban és az 1993. november 30-i azon levélben szerepelnek, amelyre az említett határozat hivatkozik.

35 Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy az 1993. november 30-i levél két részből áll. A levél első része, vagyis annak 1–5. pontja azzal kapcsolatos, hogy a Bizottság megtagadja a [pénzügyi támogatás] második rész[ének] átutalását, és így a [megtámadott] határozat indokait tartalmazza. A második rész, nevezetesen a levél 6–12. pontja, a már kifizetett pénzügyi támogatás 60%-ának esetleges visszatérítésére vonatkozik. A Bizottság viszont mind a mai napig nem hozott döntést e visszatérítést illetően.

36 Ebből eredően, miként a Bizottság azt a tárgyaláson elismerte, az 1993. november 30-i levél 6–12. pontja nem képezi részét a megtámadott határozat indokolásának. E pontokat csupán a Bizottság esetleges azon jövőbeli döntése kapcsán fogalmazták meg, amennyiben az előírná a [pénzügyi támogatás] már kifizetett rész[ének] visszatérítését. A felperes keresetének az 1993. november 30-i levél 6–12. pontjára vonatkozóan kifejtett érvelése tehát elfogadhatatlan.”

25 Az ügy érdemét illetően a Törvényszék többek között a következőket állapította meg:

„85 E körülmények alapján, illetve a Bizottság által előterjesztett érvek hiányában, azt kell megállapítani, hogy a Bizottság nem szolgáltatott bizonyítékot arra, hogy e beavatkozások – különösen a Studienkreisnek a projektbe történő bevonására irányuló beavatkozás – ellenére az [IPK] továbbra is megfelelő módon irányíthatta volna a[z Ecodata-]projektet.

86 Ennélfogva, tekintettel egyrészt arra a tényre, hogy a Bizottság a legszűkebben nézve is 1992 nyarától 1993. március 15-éig arra próbálta rávenni az [IPK]-t, hogy vegye be a Studienkreist a projektbe […] – annak ellenére, hogy az [IPK] pályázatában és az odaítélő határozatban nem szerepelt olyasmi, hogy e cég részt venne az [Ecodata-]projektben –, ami szükségszerűen késleltette a projekt végrehajtását, másrészt tekintettel arra, hogy a Bizottság nem szolgáltatott bizonyítékot arra, hogy e beavatkozás ellenére az IPK továbbra is megfelelő módon irányíthatta volna a projektet, azt kell megállapítani, hogy a Bizottság megsértette a jóhiszeműség elvét azzal, hogy megtagadta a [pénzügyi támogatás] [második] részlet[ének] kifizetését azzal az indokkal, hogy a projekt végrehajtása nem fejeződött be 1993. október 31-ig.”

26 A Törvényszék ezt követően megvizsgálta a Bizottság által az ellenkérelemben felhozott, majd a későbbi írásbeli beadványaiban kifejtett és részletezett, arra alapított érvét, hogy Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az IPK összejátszottak, és többek között a következőket állapította meg:

„88 Mindenesetre, mivel ez utóbbi beavatkozást illetően a Bizottság a Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az [IPK] közötti jogellenes összejátszást emeli ki, még nyilatkozni kell a *fraus omnia corrumpit* elvének alkalmazásáról, ami a Bizottság szerint indokolttá kell tegye a jelen kereset elutasítását.

89 A Bizottság ezt illetően kifejti, hogy […] a[z odaítélő] határozat a Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az [IPK] közötti összejátszás eredményeként született. Érvelésének alátámasztásaként a Bizottság azokra a kihallgatási jegyzőkönyvekre hivatkozik, amelyeket a belga igazságszolgáltatás által Tzoanos úrral szemben indított nyomozás során vettek fel […]. Hangsúlyozza, hogy Freitag úr, az IPK ügyvezetője és tulajdonosa azt nyilatkozta, hogy Tzoanos úr azt kérte tőle, hogy vegye be őt tőkéstársnak az egyik cégébe, az ETIC-be [European Travel Intelligence Center], értésére adva, hogy ezáltal a jövőben könnyebben kaphat majd szerződéseket a Bizottságtól […]. Ezenkívül Tzoanos úr azt is jelezte Freitag úrnak, hogy az ez utóbbi által a DG XXIII egyik lisszaboni konferenciáján említett projektről is »szó lehet«, ha kifizetnek neki egy 30 000 ECU összegű jutalékot […]. Érvelésének alátámasztásaként a Bizottság kiemeli azt is, hogy 1992 júniusától kezdve az ETIC-nek a Lex Group lett a képviselője Görögországban (az ETIC 1/92. sz. prospektusa). Márpedig a Lex Group alapítója Tzoanos úr volt, az ügyfelekkel való kapcsolattartásért pedig akkori menyasszonya, Sapountzaki kisasszony felelt, aki később a felesége lett. Később a 01-Pliroforiki váltotta a Lex Groupe-ot az ETIC görögországi képviselőjeként. A Bizottság ezenfelül Franck úr nyilatkozatára hivatkozik, amely egyértelműen igazolja a Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az [IPK] […] közötti összejátszást. Annak is jelentősége van, hogy az Innovence-t, az IPK azon egyedüli partnerét a projektben, amelynek nem volt semmilyen kapcsolata sem Tzoanos úrral, sem Freitag úrral, nem hívták meg az 1992. november 24-i találkozóra, amelyet az ETIC irodájában tartottak. A Bizottság ezenfelül jelzi, hogy Tzoanos úr tudta Freitag úr magántelefonszámát. A Von Moltke úr és Freitag úr közötti 1993. március 10-i telefonbeszélgetés során ez utóbbi fedezte Tzoanos urat, és ezáltal a bűnrészesévé vált. A tárgyaláson a Bizottság ezenfelül hivatkozott a Tribunal de grande instance de Paris (tizenkettedik tanácsának) 2000. szeptember 22-i azon ítéletére is, amellyel Tzoanos urat 4 év szabadságvesztésre ítélték vesztegetés miatt.

90 A Törvényszék megállapítja, hogy sem a megtámadott határozat, sem az 1993. november 30-i levél, amelyre a [megtámadott] határozat hivatkozik, nem említi, hogy Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az [IPK] között olyan összejátszásra került sor, ami akadályát képezte volna a pénzügyi támogatás második részletének az utóbbi részére történő megfizetésének. A [megtámadott] határozat és az 1993.

december 30-i levél nem tartalmaz semmiféle utalást arra nézve, hogy a Bizottság úgy vélte volna, hogy a pénzügyi támogatást szabálytalanul ítélték oda az IPK-nak. E körülmények alapján a Bizottság által az érintett felek közötti jogellenes összejátszás állítólagos fennállására vonatkozóan kifejtett magyarázat nem tekinthető a megtámadott határozatban kifejtett indokolás eljárás során történt tisztázásának.

91 Tekintettel arra a tényre, hogy az EK 230. cikk értelmében a Törvényszéknek a [megtámadott] határozat jogszerűségének az e jogi aktusban foglalt indokok alapján történő vizsgálatára kell szorítkoznia, a Bizottság *fraus omnia corrumpit* elvére hivatkozó érvének nem lehet helyt adni.

92 Hozzá kell tenni, hogy amennyiben a Bizottság, miután elfogadta a [megtámadott] határozatot, úgy vélte, hogy a fenti 89. pontban említett ténykörülmények kellőképpen alátámasztják a Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az [IPK] közötti összejátszás fennállását, és érvénytelenné teszik az Ecodata-projekt javára történő támogatás odaítéléséhez vezető eljárást, akkor az említett határozatban nem említett jogalapnak a jelen eljárás során történő előterjesztése helyett visszavonhatta volna a határozatot, és új határozatot fogadhatott volna el nem csupán a pénzügyi támogatás második része kifizetésének megtagadására, hanem a már átutalt rész visszatérítésének elrendelésére vonatkozóan is."

27 A Bizottság és az IPK is fellebbezést nyújtott be a Törvényszék ezen ítéletével szemben. Fellebbezésének alátámasztásaként a Bizottság többek között egy ötödik – a *fraus omnia corrumpit* elve megvizsgálásának hiányára alapított – jogalapot hozott fel. Az IPK pedig a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését kérte abban a részében, amelyben az – a 34–36. pontjában – abból az elvből indul ki, hogy a Bizottság 1993. november 30-i levelének 6–12. pontja nem képezte részét az 1994. augusztus 3-i határozatnak.

28 Ezen C-199/01. P. és C-200/01. P. sz., IPK München és Bizottság egyesített ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletében (EBHT 2004., I-4627. o.) a Bíróság az IPK fellebbezését mint elfogadhatatlant, a Bizottság fellebbezését pedig mint megalapozatlant utasította el.

29 A Bizottság által felhozott ötödik jogalapot illetően a Bíróság a következőket mondta ki:

„62 Második és ötödik jogalapjával, amelyeket célszerű elsőként és együtt megvizsgálni, a Bizottság azt rója fel a Törvényszéknek, hogy az egyrészt figyelmen kívül hagyta a Bíróság C-433/97. P. sz., IPK kontra Bizottság ügyben 1999. október 5-én hozott ítéletének (EBHT 1999., 6795. o.) 15. és 16. pontjában kifejtett szempontokat, nevezetesen a Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az IPK közötti állítólagos jogellenes összejátszás jelentőségét illetően.

63 A Bizottság azt állítja, hogy ez az összejátszás – legalábbis 1993. februárjáig – annyiban késleltette a projekt végrehajtását, hogy egyrészt a projektben részt vevő partnerek nem tudtak megegyezni a [Tzoanos úr] által követelt pénzösszegnek a görög partner javára való odaítéléséről, ami a projekt »altatását« eredményezte, másrészt pedig az IPK kifejezetten fedezte [Tzoanos úr] üzelmeit. A Bíróság C-433/97. P. sz., IPK kontra Bizottság ügyben 1999. október 5-én hozott ítéletének (EBHT 1999., 6795. o.) 15. és 16. pontja értelmében a Törvényszéknek meg kellett volna győződnie arról, hogy a Bizottság bizonyította-e azt, hogy a szóban forgó üzelmek ellenére az IPK továbbra is megfelelő módon irányíthatta volna a projektet. Ennélfogva a Bizottság szerint, azzal, hogy az ezen összejátszásra vonatkozó érvnek mint alkalmatlannak a mellőzésével a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot.

64 Másrészt, a Bizottság azt állítja, hogy annak megállapításával, hogy a Bizottság nem büntetőügyekkel foglalkozó bíróság és nem vizsgálhatja az ilyen összejátszás kérdését, a Törvényszék figyelmen kívül hagyta a *dolo agit, qui petit, quod statim redditurus* és a *fraus omnia corrumpit* elvét.

65 Az IPK ezzel szemben azt hangsúlyozza, hogy nem volt semmiféle jogellenes összejátszás [Tzoanos úr], […] a 01-Pliroforiki és ő közötte. Mindenesetre, szerinte a határozat jogszerűségét kizárólag azon indokolásra való figyelemmel kellene értékelni, amelyre tekintettel azt elfogadták, és miként azt a Törvényszék kimondta, a megtámadott határozat szerinte nem tartalmaz semmiféle megállapítást az IPK-nak [Tzoanos úrral] és […] a 01-Pliroforikivel való állítólagos jogellenes összejátszását illetően.

66 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a sérelmet okozó határozatok indokolására vonatkozó kötelezettségnek az a célja, hogy lehetővé tegye a Bíróság számára a határozat jogszerűségének vizsgálatát, és kellő iránymutatást nyújtson az érintett számára annak eldöntéséhez, hogy a határozat megalapozott volt-e, vagy esetleg olyan hibában szenved, amelynek alapján vitatható a jogszerűsége. Ebből az következik, hogy az indokolást főszabály szerint az érintett személynek sérelmet okozó határozattal egy időben kell közölni az érintettel, és az indokolás hiánya nem orvosolható azzal a ténnyel, hogy az érintett a Bíróság előtti eljárás során úgyis megismeri a határozat indokait […].

67 Egyébként az [EK 230. cikk] értelmében a Törvényszéknek a megtámadott határozat jogszerűségének az e jogi aktusban foglalt indokok alapján történő vizsgálatára kell szorítkoznia.

68 A jelen ügyben a megtámadott határozattal a Bizottság az 1993. november 30-i levélben foglalt indokok miatt megtagadta az IPK részére a projektre szánt 530 000 ECU összegű pénzügyi támogatás még átutalásra nem került 40%-ának a kifizetését. Ez utóbbi levélben a Bizottság arról tájékoztatta az IPK-t, hogy úgy véli, hogy az 1993. október 31-éig elvégzett munka nem felelt meg minden igényt kielégítően a pályázatban előirányzottaknak, és ugyanezen levél 1–6. pontjában részletesen felsorolta azokat az indokokat, amelyek e határozat meghozatalára késztették.

69 A jelen ítélet 15. pontjából az derül ki, hogy sem az 1993. november 30-i levélben, sem a megtámadott határozatban nem említik a [Tzoanos úr], […] a 01-Pliroforiki és az IPK közötti összejátszást. Így a Törvényszék helyesen járt el, amikor a megtámadott ítélet 90. pontjában nem ezt az összejátszást tekintette a megtámadott határozat indokának.

70 Egyébként azzal, hogy úgy vélte, hogy az 1993. december 30-i levél és a megtámadott határozat nem tartalmazott semmiféle utalást arra, hogy a Bizottság úgy vélte, a pénzügyi támogatást szabálytalanul ítélték oda az IPK-nak, a Törvényszék helyesen következtetett arra, hogy a Bizottság által az érintett felek közötti jogellenes összejátszás állítólagos fennállását illetően előterjesztett magyarázat nem tekinthető a határozatban foglalt indokok eljárás során történő tisztázásának, és hogy a jelen ítélet 66. pontjában említett ítélkezési gyakorlatot kell a jelen esetre alkalmazni.

71 A Törvényszék tehát e körülményekre tekintettel csakis téves jogalkalmazás révén vonhatta le azt a következtetést az indokok összességéből a megtámadott ítélet 91. pontjában, hogy a Bizottságnak a *fraus omnia corrumpit* elvére vonatkozó érve nem fogadható el."

III – *A megtámadott határozat elfogadásához vezető igazgatási eljárás*

30 A 2004. szeptember 30-i levelével a Bizottság jelezte az IPK-nak, utalva a fenti 28. pontban hivatkozott IPK-München és Bizottság ügyben hozott ítéletre, hogy részletes vizsgálatot folytatott le Tzoanos úrral szemben, amely felfedte, hogy ez utóbbi rendszeresen olyan projekteknek ítélt oda támogatásokat, amelyekben az általa javasolt görög vállalkozások voltak a partnerek, és amelyektől ő személyesen előnyben részesült. A Bizottság újból megvizsgálta a vitatott pénzügyi támogatás odaítéléséhez vezető eljárás jogszerűségét és szabályosságát, és arra a következtetésre jutott, hogy

az odaítélő határozat jogellenes volt, mivel a Tzoanos úr és Freitag úr, az IPK ügyvezető igazgatója és tulajdonosa közötti összejátszás eredményeként született. A Bizottság ezért kilátásba helyezte az odaítélő határozat „visszavonását".

31 2004. november 26-i és december 23-i, valamint 2005. február 21-i leveleiben az IPK előadta észrevételeit a 2004. szeptember 30-i levéllel kapcsolatban. 2004. december 23-i és 2005. február 21-i leveleiben az IPK kérte a vitatott pénzügyi támogatás második részletének átutalását is. Az IPK e kérést a 2005. július 20-i levelében kifejezetten megismételte.

32 Az IPK-nak, azon belül is Freitag úrnak címzett 2005. május 13-i levelében (ENTR/01/Audit/RVDZ/ss D(2005) 11382) (a továbbiakban: megtámadott határozat) a Bizottság többek között kifejtette a következőket:

„E körülményekre tekintettel [a Bizottság] újból megvizsgálta a [vitatott] pénzügyi támogatás odaítélési eljárását, azért, hogy ellenőrizze annak jogszerűségét és szabályosságát.

Az alábbi a)–k) pontban kifejtett indokok [lásd a 33. pontot alább] miatt [a Bizottság] arra a következtetésre jutott, hogy a [vitatott] pénzügyi támogatás odaítélése jogellenes és szabálytalan volt, mivel Tzoanos úr és [Freitag úr] összejátszásának eredményeként született.

Ezen ok miatt a Bizottság úgy döntött, hogy visszavonja az Ecodata-projekt tekintetében 530 000 ECU odaítéléséről szóló, korábbi határozatot […].

E döntésnek megfelelően a Bizottság először is megtagadja a vitatott pénzügyi támogatás 212 000 ECU-t kitevő második részének átutalását, és elutasítja az Önök késedelmi kamatok megfizetése iránti kérelmét.

Másodszor, a Bizottság kamatokkal terhelten visszatérítteti a 318 000 ECU összegű első részletet.

A visszatérítttetés elrendelése jelenleg előkészítés alatt áll, és azt megfelelő időn belül közölni fogjuk."

33 A megtámadott határozat szerint a Tzoanos úr és Freitag úr közötti összejátszásra irányuló együttműködés a következő elemekből tevődött össze:

„a) Az Ecodata-projektre vonatkozó pályázatot a turizmus és a környezeti politika területére tartozó projektek támogatására vonatkozó pályázati felhívásnak az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* 1992. február 26-án történt közzétételét (HL C 51., 16. o.) követően nyújtották be. E felhívás »Kiválasztási szempontok« című D. pontja felsorol öt, prioritást élvező tárgykört e projektekhez. Az adatbank létrehozása, amelyre az Ecodata-projekt irányul, nem képezte részét ezen öt tárgykörnek. Ennélfogva, ha a pályázati felhívás hivatalos szövegét vesszük alapul, érthetetlen, hogy Önök milyen okból nyújtottak be egy olyan pályázatot, amelynek tárgya ezen adatbank létrehozása volt. Figyelemmel az Önök Tzoanos úrral való korábbi kapcsolatára és az Önök között a pályázat benyújtása időpontjában történt kapcsolatfelvételt igazoló bizonyítékra, amelyre alább hivatkozunk, ennek egyedüli magyarázata az lehet, hogy Tzoanos úr előzetesen tájékoztatta Önöket arról, hogy egy ilyen projekt – a pályázati felhívás szövege ellenére – támogatásban részesülhet.

b) Az Ecodata-projekt Tzoanos úr […] általi tényleges kiválasztása szabálytalan volt. Az átláthatóság, a tisztességes verseny, az egyenlő bánásmód és a közösségi finanszírozáshoz való hozzáférés biztosítása érdekében a pályázatoknak a finanszírozás céljából való értékelésének és kiválasztásának a pályázati felhívásban közzétett szempontokon kell alapulnia. Az Ecodata-projekt esetében ez nyilvánvalóan nem így történt, hiszen az nem felelt meg a felhívásban felsorolt öt tárgykör egyikének sem. Az a) és b) pontok mindegyike egyértelműen jogellenes gyakorlatra utal.

c) A[z *Európai Közösségek] Hivatalos Lap[já]ban* közzétett pályázati felhívás azt tüntette fel, hogy a finanszírozás céljára rendelkezésre álló összeg, amely összesen 2 (két) millió ECU volt, körülbelül 25 projekt között kerül majd szétosztásra. Ennélfogva a várható átlagos pénzügyi támogatás nagyjából 80 000 ECU összeget tett ki. Önök viszont egy 600 000 ECU (a finanszírozás céljára rendelkezésre álló összeg 30%-át kitevő) összeg tekintetében nyújtottak be pályázatot. E pályázat a valóságtól teljes mértékben elrugaszkodott lett volna, ha Tzoanos úr előzetesen nem tájékoztatja Önöket arról, hogy kedvező eredményre számíthatnak.

d) Az 1992-es [pénzügyi évre vonatkozó általános és végleges] költségvetés tartalmazott egy magyarázó megjegyzést, amely pontosan megjelölte, hogy legalább 530 000 ECU-t kellene fordítani az ökoturizmussal kapcsolatos információs rendszer létrehozására. Ugyanakkor ez a tárgykör nem szerepelt az 1992. február 26-án közzétett pályázati felhívásban. Önöknek semmi alapja nem volt azt hinni, hogy – a pályázati felhívásban az adatbankra vagy információs rendszer tárgyára, illetve az információs rendszer szükségességét említő költségvetési magyarázó megjegyzésre történő hivatkozás hiánya ellenére – a Bizottság ekkortájt a költségvetés ezen részét óhajtja felhasználni. Az egyetlen lehetséges magyarázat az lehet, hogy [Tzoanos úr] korábban tájékoztatta Önöket a szándékáról, tisztességtelenné és szabálytalanná téve ezzel a kiválasztási eljárást, mindennemű versenyt kizárva ezzel.

e) A Bizottság által lefolytatott vizsgálat folyamán Franck úr, az ETIC nevű társaság elnöke tájékoztatta a Bizottság két tisztviselőjét arról, hogy Tzoanos úr megküldte Önöknek a pénzügyi támogatás iránti kérelem szövegének teljes egészét (az Ecodata[-projekt] pályázatát). Az Önök egyetlen feladata ekkor az volt, hogy […] átmásolják a szöveget az IPK fejlécével, és azt visszaküldjék a Bizottságnak. [Franck úr] szerint ekkortájt az Önök részéről még semmiféle tényleges részvétel nem volt tervbe véve a projekt végrehajtásában; az összeg elosztása a partnerek között úgy történt volna, hogy Önök a 10%-át, a többi partner pedig – köztük a Tzoanos úr által javasolt görög társaság, a 01-Pliroforiki is – a 90%-át kapta volna. Egyértelmű, hogy a pályázatok kidolgozásának ilyen gyakorlata eltorzítja a kiválasztási eljárást, és a megvesztegetett tisztviselő, valamint a látszólag ebbe beleegyező harmadik fél összejátszásra irányuló taktikájának részét képezi.

f) Franck úr nyilatkozatait részben megerősítette az Önök egyik versenytársa is. Ez utóbbi személy szerint Önök azt nyilatkozták, hogy még a pályázat benyújtása előtt beszéltek Tzoanos úrral, és [ő] arról tájékoztatta Önöket, hogy meg fogják kapni a pénzügyi támogatást, ha elfogadják az általa kijelölt három projektbeli partnert. Egy közösségi tisztviselő részéről olyan, teljes mértékben elfogadhatatlan ajánlatról volt szó, amelyet haladéktalanul jelezniük kellett volna az illetékes hatóságoknak. Azzal, hogy tovább folytatták a tárgyalásokat e tisztviselővel, Önök azon szándékukat fejezték ki, hogy készek együttműködni a Bizottság kárára ebben a jogellenes cselekményben, az ezen intézménnyel régóta fennálló szerződéses kapcsolatuk ellenére.

g) Az [Ecodata-]projekt végrehajtása során Önöknek számtalan lehetősége lett volna jelezni, hogy Tzoanos úr eltorzítja a kiválasztási eljárást, és jogellenes módon próbálja meg befolyásolni a pénzösszegek odaítélését. Márpedig a DG XXIII […] tisztviselőivel történő kapcsolattartás során Önök sohasem adtak hangot aggodalmuknak, épp ellenkezőleg, fedezték és védték Tzoanos urat. Eközben, amikor Önöket 1995. februárjában kihallgatta a belga rendőrség, kifejtették, hogy Tzoanos úr mind 1989 és 1990 között, mind 1992 során tett olyan ajánlatokat,

többek között az Ecodata[-projekt] tárgyában, amelyek egyértelműen utaltak korrupciós szándékaira. Jóllehet, a rendőrségi kihallgatás során Önök tagadták, hogy elfogadták volna ezeket az ajánlatokat, azonban az a tény, hogy az adott időszakban nem jelezték e korrupcióra irányuló kísérleteket sem a hatóságoknak, sem a DG XXIII tisztviselőinek, hanem épp ellenkezőleg, folytatták az együttműködést Tzoanos úrral, közvetett bizonyítékát képezi a jogellenes magatartásnak az Önök részéről.

h) Amikor a DG XXIII főigazgatója 1993 márciusában azt kérdezte Önöktől, hogy volt-e kapcsolattartás Tzoanos úr és Önök között a pályázatuk előkészítése során, Önök tagadták, hogy Tzoanos úr e projektet a pályázat benyújtása előtt bármilyen módon befolyásolta volna, és azt nyilatkozták, hogy […] a 01-Pliroforikit Tzoanos úr ajánlására mutatták be Önöknek a vele folytatott tárgyalások során a pályázatuk elkészítésének idején. Lévén, hogy Önök elismerték, hogy Tzoanos úr már korábban korrupció megkísérlésére szánta el magát, ezen ajánlás elfogadása a pályázatuk benyújtását megelőzően, amely pályázatot ezt követően Tzoanos úrnak kellett kiértékelnie és jóváhagynia a pénzügyi támogatás megadásához, újabb olyan tényezőt képez, amely azt bizonyítja, hogy az odaítélési eljárás szabálytalan volt, és azt eltorzították.

i) Tzoanos úr belga rendőrség által lefolytatott kihallgatásának jegyzőkönyve azt mutatja, hogy Tzoanos úr előjegyzési naptára szerint Önök és ő közte, valamint ő közte és egyik munkatársuk között az Ecodata-projekt pályázatának elkészítésének időszakában megbeszélésekre került sor. Ez összevág az e) és f) pontban említett nyilatkozatokkal. Következésképpen, az Önök által 1993. március 31-én a [DG XXIII] főigazgatójának – annak kérésére – küldött telefaxüzenet, amely azt tartalmazza, hogy Önök nem álltak kapcsolatban Tzoanos úrral a pályázat elkészítésének idején, hamis tartalmú nyilatkozat.

j) A Tzoanos úr és az Ecodata-projektben részt vevő partnerek között a pénzösszegek projektbeli partnerek közötti elosztásával kapcsolatban 1992 novemberében az Önök egyik cége, az ETIC irodájában, Brüsszelben történt megbeszélés az ezen összejátszásnak minősülő gyakorlat egyik példája.. Az Innovence-t, a csoporton belüli egyetlen olyan társaságot, amely sem Önökhöz, sem Tzoanos úrhoz nem kötődik, nem hívták meg erre a fontos megbeszélésre. Az olasz partnert, a Tourconsultot, Önök mint e társaság részvényesei képviselték.

k) Az a tény, hogy Tzoanos úr menyasszonya (aki később a felesége lett) a (Tzoanos úr által alapított) Lex Groupon belül az (IPK által alapított) ETIC görögországi képviselőjeként dolgozott, megerősíti, hogy az Önök és a Tzoanos úr közötti kapcsolatok korábbi időkre vezethetők vissza, és viszonylag szorosnak mondhatók."

IV – *A pénzügyi támogatás első részletének visszatérítettésére vonatkozó határozat*

34 Azt követően, hogy az IPK a tartozásról szóló értesítéssel kapcsolatban ellentmondással élt, és azt követően, hogy a Bizottság neki 2005. június 13-án, illetve 2005. augusztus 31-én fizetési felszólítást küldött, a Bizottság elfogadta a 2006. december 4-i C(2006) 6452 határozatot (a továbbiakban: visszatérítésre vonatkozó határozatot).

35 Ebben a határozatban a Bizottság az 1. cikkben kimondja, hogy az IPK 2006. október 31-én 318 000 EUR tőkeösszeggel tartozik neki, amelyet 2005. július 25-től kezdődően késedelmi kamat is terhel. A visszatérítésre vonatkozó határozat 3. cikkében a Bizottság tájékoztatja az IPK-t, hogy amennyiben a visszatérítésre vonatkozó határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül nem kerül sor a fizetésre, akkor az EK 256. cikknek megfelelően megindítja a végrehajtási eljárást. Az említett határozat

4. cikkében az is szerepel, hogy ez utóbbi határozat az EK 256. cikk első bekezdése értelmében végrehajtható.

36 2007. május 15-én az IPK – fizetési kötelezettségének elismerése nélkül – visszatérítette a Bizottságnak a visszatérítésre vonatkozó határozatban követelt összeget.

V – *A Tzoanos úrral szemben nemzeti szinten lefolytatott büntetőeljárás*

37 A Tzoanos úrral szemben Belgiumban folytatott, többek között az Ecodata-projekttel kapcsolatos tevékenysége miatt indított büntetőeljárás azzal fejeződött be, hogy a cour d'appel de Bruxelles 2008. május 6-i ítéletével elévülés miatt elfogadhatatlannak nyilvánította a keresetet.

38 A Tzoanos úrral szemben Franciaországban folytatott büntetőeljárás, amelynek az Ecodata-projekttel kapcsolatos tevékenysége nem képezte tárgyát, a tribunal de grande instance de Paris által a vádlott távollétében 2000. szeptember 22-én hozott azon ítélettel (9508001053. sz. ügy) fejeződött be, amelyben a bíróság többrendbeli csalás miatt négy év szabadságvesztés-büntetésre és pénzbüntetésre ítélte őt. E bűnösséget megállapító ítéletet a cour d'appel de Paris 2005. november 3-i ítélete (04/06084. sz. ügy) helybenhagyta. Tzoanos úr ez utóbbival szembeni fellebbezését a Cour de cassation a 2006. december 20-i ítéletével elutasította.

Az eljárás és a felek kereseti kérelmei

39 A Törvényszék Hivatalához 2005. július 29-én benyújtott keresetlevelével az IPK előterjesztette a jelen keresetet.

40 A Törvényszék Hivatalához 2006. december 21-én benyújtott beadványával az IPK ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő, amely a visszatérítésre vonatkozó határozat végrehajtásának a Törvényszék jelen ügyben hozott jogerős határozatának meghozataláig történő felfüggesztésére irányult. E kérelmet a T-297/05. R. ügyszám alatt vették nyilvántartásba.

41 A Törvényszék Hivatalához 2007. február 16-án benyújtott keresetlevéllel az IPK a visszatérítésre vonatkozó határozat megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő, amelyet a T-41/07. ügyszám alatt vettek nyilvántartásba.

42 A T-297/05. R. sz., IPK International – World Tourism Marketing Consultants kontra Bizottság ügyben 2007. május 2-án hozott végzésével (az EBHT-ban nem tették közzé) a Törvényszék elnöke úgy értelmezte a fenti 40. pontban említett ideiglenes intézkedés iránti kérelmet, mint a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kérelmet (lásd az említett végzés 18. pontját), és azt – sürgősség hiánya miatt – elutasította.

43 A Törvényszék a T-41/07. sz. IPK International – World Tourism Marketing Consultants kontra Bizottság ügyben hozott 2009. november 20-i végzésével (az EBHT-ban nem tették közzé; 15. pont) azt a határozatot hozta, hogy eljárási szabályzatának 113. cikke értelmében a T-41/07. sz. ügyről már nem szükséges határozni, mivel az IPK időközben megtérítette a Bizottságnak a visszatérítésre vonatkozó határozatban követelt összeget, és így a kereset okafogyottá vált.

44 Az IPK azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

45 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– az IPK-t kötelezze a költségek viselésére.

46 A felperes több személy tanúkénti meghallgatását indítványozza a Törvényszéknek. Ezenkívül az eljárási szabályzat 64. cikke 3. §-ának d) pontja és 4. §-a alapján indítványozza a Bizottság egyes iratainak bemutatását. Így tehát lényegében azt kéri, hogy a Törvényszék rendelje el, hogy a Bizottság mutassa be többek között „a DG XXIII-tól és a pénzügyi ellenőrzési főigazgatóságtól származó, projektre vonatkozó iratokat, továbbá a jelen ügyben érintett intézkedésekkel kapcsolatban folytatott nyomozásra vonatkozó iratok egészét", és vizsgálja meg a Törvényszék előtti első peres eljárásra (T-331/94. sz. ügy) vonatkozó iratokat, mivel ezen iratoknak „a jelen kereset szempontjából jelentőségük van". A Bizottság maga is több olyan személyt nevez meg, akiket tanúként idézni lehetne, és azt indítványozza a Törvényszéknek, hogy támaszkodjon a T-331/94. sz. ügy irataira.

47 2010. április 30-i levelében a Törvényszék – eljárási szabályzatának 64. cikke szerinti pervezető intézkedések címén – felhívta a feleket egyes dokumentumok benyújtására, és írásbeli kérdéseket intézett hozzájuk, írásbeli válaszadásra szólítva fel őket. A felek a megadott határidőn belül eleget tettek e pervezető intézkedéseknek.

48 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (harmadik tanács) a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott.

49 A 2010. június 9-i tárgyaláson a Törvényszék meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a Törvényszék szóbeli kérdéseire adott válaszaikat. Ezenkívül, a tárgyaláson az eljárási szabályzat 64. cikke szerinti pervezető intézkedések címén a Törvényszék felhívta a feleket egyes dokumentumok és iratok benyújtására, és egyes írásban adandó pontosításokra. A felek e pervezető intézkedéseknek a megadott határidőn belül eleget tettek. Miután a felek a benyújtott dokumentumokkal és iratokkal, valamint a szolgáltatott pontosításokkal kapcsolatban előterjesztették észrevételeiket, a szóbeli szakasz 2010. szeptember 2-án lezárult.

Indokolás

I – *Előzetes észrevétel*

50 Keresetének alátámasztásaként a felperes négy jogalapra hivatkozik. Az első azon alapul, hogy nem állnak fenn a pénzügyi támogatást odaítélő határozat visszavonásához

szükséges feltételek. A második és a harmadik a gondos ügyintézés elvének, illetve az EK 253. cikk szerinti indokolási kötelezettségnek a megsértésén alapul. A másodlagos jelleggel felhozott negyedik jogalap pedig „a megsemmisített határozatok megismétlésének tilalmán" alapul.

51 A Törvényszék célszerűnek tartja elsőként az összejátszás bizonyítására vonatkozó azon érvek összességét bemutatni, amelyek különösen az első jogalapot támasztják alá, és ezt követően ezeket az említett jogalappal együttesen megvizsgálni.

II – *Az összejátszás bizonyítékairól és az első jogalapról*

A felek érvei

– Az IPK-nak felróható összejátszásra irányuló magatartásra vonatkozó bizonyítékok

52 Az IPK vitatja a megtámadott határozatban szereplő állítólagos összejátszás tényszerűségét. Ezen érvnek, amelyet a Bizottság azt követően terjesztett elő, hogy az első peres eljárásban pervesztes lett (lásd a fenti 18–28. pontot), szerinte az az egyedüli célja, hogy a Bizottság szervezetén belül elkövetett jogellenes cselekményeket az IPK-nak rója fel, aki valójában azoknak az áldozata.

53 Az IPK lényegében azt állítja, hogy ő a 01-Pliroforikitől egy 1992. március 16-i telefonbeszélgetés során szerzett tudomást az Ecodata-projektről, amelyet követően a 01-Pliroforiki 1992. április 3-án átadta neki a projekt vázlatát. Az IPK részletesen kidolgozta az említett vázlatban szereplő koncepciót, és 1992. április 22-én megküldte a Bizottságnak az Ecodata-projektre vonatkozó első pályázatot, amely az Innovence, a Tourconsult és a 01-Pliroforiki projektbe történő bevonását tartalmazta. A tárgyaláson az IPK ugyanakkor a Törvényszék egyik kérdésére adott válaszában elismerte, hogy a projekt vázlatát csak 1992. április 20-án kapta meg a 01-Pliroforikitől, ami a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítésre került.

54 Tzoanos úr csak az odaítélő határozat után próbált meg először nyomást gyakorolni arra vonatkozóan – ugyan az IPK ellenállásának köszönhetően sikertelenül –, hogy a feladatok és a pénzösszegek legnagyobb részét a 01-Pliroforiki kapja meg, az adatbankok területén betöltött jelentős szerepe miatt. A Bizottság állításával szemben az odaítélő határozatot megelőzően semmiféle megállapodás nem köttetett a fent említett projektre vonatkozóan az IPK és Tzoanos úr között, és nem állapodtak meg abban, hogy a pénzügyi támogatás 10%-át az IPK kapja, a fennmaradó 90%-ot pedig az Ecodata-projektben részt vevő többi partner. Az IPK és a Tzoanos úr közötti, az odaítélő határozat előtt történt korábbi kapcsolatfelvételnek semmi köze nincs e projekthez, és a jelen eljárás szempontjából irreleváns. Az IPK mindig lojális magatartást tanúsított a Bizottság irányában, azonban hiába kért bizalmas jellegű megbeszélésre időpontot Tzoanos úr feletteseitől annak érdekében, hogy panaszt tehessen Tzoanos úr eljárása miatt.

55 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének a) pontját illetően, nevezetesen az Ecodata-projektben szereplőhöz hasonló adatbank létrehozására irányuló kifejezett pályázati felhívás hiányát illetően az IPK arra hivatkozik, hogy a pályázati felhívás nem tartalmazott korlátozó jellegű kiválasztási szempontokat, és így az abban szereplő kifejezett megkötéseken túl, valamint a pályázati felhívás B. része alapján bármely innovatív és az ökoturizmus fejlesztését szolgáló projekt előterjeszthető volt. Ezen összefüggésben szerinte az 1992-es végleges költségvetésben előirányzott összegek és a pályázati felhívás között egyértelmű volt a kapcsolat. Így szerinte nem volt abban semmi meglepő, hogy az IPK benyújtotta az Ecodata-projektet.

56 Ami a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének b) pontját illeti, amely azzal kapcsolatos, hogy Tzoanos úr állítólag szabálytalanul választotta ki az Ecodata-projektet, az IPK hangsúlyozza, hogy neki erre az – egyértelműen a Bizottság szervezetén belüli – intézkedésre, amelynek alapján önmagában semmi esetre sem lehet összejátszásra következtetni, semmiféle ráhatása nem volt. Az IPK egyébként nem érti, hogy az odaítélő határozat milyen okból szabálytalan, hiszen egyrészről az Ecodata-projektre vonatkozó pályázat tökéletesen igazodott az európai ökoturizmussal kapcsolatos projektekre vonatkozó olyan információs hálózat igényéhez, amely az 1992-es végleges költségvetésben szerepelt, másrészről pedig, miként azt a megtámadott határozat szövegének a 2004. szeptember 30-i levél szövegéhez képest elvégzett módosításával maga a Bizottság is elismerte, a kiválasztásnak nem kellett kötelező jelleggel a pályázati felhívásban példaként felsorolt szempontok alapján történnie.

57 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének c) pontját illetően, miszerint az IPK a 600 000 ECU összegű pénzügyi támogatással irreálisan magas összeget kért, amely a megközelítőleg 25 projekt támogatására szánt teljes összeg 30%-át jelentette, az IPK visszautasítja a Bizottság érvelését, mert szerinte az „ellentétes azzal a gazdasági szemléletű megközelítéssel, amely elengedhetetlen". E megközelítés szerinte eleve kizárja, hogy a közösségi támogatás ennyi projekt között „egyenletesen szétszórható" legyen. Mivel az IPK az Ecodata-projekt költségeit egymillió ECU-re becsülte, ezért a közösségi társfinanszírozási szint százalékos arányának (60%) megfelelő kérelmet terjesztett elő.

58 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének d) pontját illetően, miszerint csakis Tzoanos úrnak az Ecodata-projekt elfogadására utaló, az IPK-val közölt szándéka magyarázhatja az IPK kérelmét, az IPK lényegében azzal érvel, hogy mind az 1992-es végleges költségvetés szövege, mind a pályázati felhívás szövege közzétételre került, és a nyilvánosság számára hozzáférhető volt. A Bizottság azon téves elméletének alátámasztására, miszerint az információk állítólag kiszivárogtak, szerinte arra lenne szükség, hogy e szövegek bizalmasak legyenek.

59 Az IPK vitatja a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének e) pontját, amely Franck úr azon tanúvallomásán alapul, miszerint egyrészt a pénzügyi támogatás iránti kérelem szövegét teljes egészében Tzoanos úr készítette el, és azt az IPK a Bizottsághoz való megküldése előtt csupán fejléces papírra másolta, másrészt pedig az IPK-tól semmilyen tényleges közreműködést nem vártak el, mivel ez utóbbinak a vitatott pénzügyi támogatás összegének csupán 10%-át kellett volna megkapnia, a maradék 90%-ot többek között annak a 01-Pliroforikinek kellett volna átutalni, amelynek részvételét Tzoanos úr javasolta. E feltevést semmilyen bizonyíték nem támasztja alá. Épp ellenkezőleg, szerinte az Ecodata-projekt vázlatát eredetileg a 01-Ploriforiki találta ki, személy szerint annak elnöke, még mielőtt a tartalmát megosztotta volna az IPK-val.

60 Egyébként az odaítélő határozatot megelőzően szóba sem került, hogy az IPK megkapja a támogatás összegének 10%-át, anélkül hogy ennek ellentételezéseként bármiféle szolgáltatást nyújtana. Csak e határozatot követően kísérelt meg Tzoanos úr – sikertelenül – beleavatkozni az Ecodata-projekt partnerei közötti kapcsolatokba. Szerinte a Bizottság ezeket a téves feltevéseit kizárólag Franck úr nem hiteles tanúvallomására alapozta. Márpedig ez utóbbi személy sohasem állt az IPK alkalmazásában, és sohasem volt annak a képviselője, szerepe mindössze egy tanácsadó cég vezetésére korlátozódott, amely irodák bérbeadásával foglalkozott Brüsszelben, és amellyel az IPK körülbelül egy évig irodabérleti szerződés révén állt kapcsolatban. Az IPK az említett szerződést a Franck úr által az IPK hátrányára elkövetett súlyos szabálytalanságok miatt mondta fel. Ezt követően ez utóbbi személy megpróbált Luxembourgban IPK International néven bejegyeztetni egy céget, amely ellen az IPK tiltakozott. Szerinte ezek a tények állhatnak Franck úr IPK-val szembeni hamis vádjai hátterében.

61 Az IPK a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének azon f) pontját is vitatja, miszerint Tzoanos úr kényszerítette az IPK-t arra, hogy elfogadjon három, általa kijelölt partnert, még az odaítélő határozat előtt. Szerinte a Bizottság nem említette meg az IPK azon versenytársának nevét, aki e téves állítás mögött áll. Mindenesetre az IPK úgy véli, hogy arról a Studienkreisről van szó, amelynek minden érdeke ahhoz fűződött, hogy részt vegyen az Ecodata-projektben, az őt akkortájt fenyegető fizetésképtelenség miatt, és amelynek közreműködését a Bizottság többször is kérte (a fenti 23. pontban hivatkozott IPK-München kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 75. pontja). E tények szerinte elegendőek ahhoz, hogy megkérdőjelezzék ezen állítás megbízhatóságát. Végül, ezen állítás, amely messze van attól, hogy annak alapján az IPK magatartását összejátszásként lehetne jellemezni, szerinte épp ellenkezőleg,

a Bizottság cselekményeinek jogellenességét támasztja alá, amely megengedhetetlen érdekközösségben állt a Studienkreisszel.

62 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének g) pontját illetően, miszerint az IPK nem jelentette a Bizottságnak Tzoanos úr csalárd üzelmeit, az IPK arra hivatkozik, hogy ezen érv nem erősíti meg az állítólagos összejátszásra alapított kifogást, hiszen valamennyi hivatkozott bizonyíték későbbi, mint az odaítélő határozat. E kifogás szerinte egyébként is minden alapot nélkülöz, mivel az IPK megpróbált panaszt tenni a bizottsági hierarchia szerint Tzoanos úr üzelmeivel kapcsolatban, amelynek ő a sértettje volt. Erre való tekintettel 1992. augusztusában egy – Tzoanos úr részvétele nélküli – megbeszélésre kért időpontot Von Moltke úrtól, a DG XXIII főigazgatójától. Von Moltke úr azonban az 1992. szeptember 30-i megbeszélésre meghívta Tzoanos urat is, és közölte az IPK-val, hogy az odaítélési eljárás szabályos volt. Mivel a Bizottság az 1989-re, 1990-re és 1992-re datálható eseményekre hivatkozik, az IPK arra hivatkozik, hogy akkoriban nem rendelkezett sem olyan bizonyítékokkal, sem olyan bizonyító erejű ténykörülményekkel, amelyek alapján a Bizottsághoz fordulhatott volna. Másfelől, ezek az események nem álltak kapcsolatban sem az Ecodata-projekttel, sem azoknak az odaítélő határozatra gyakorolt hatásával.

63 A fenti 53. pontban említett jogalapokat illetően az IPK elutasítja a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének h) pontjában szereplő azon állítást is, miszerint az a tény, hogy ő 1993. márciusában tagadta, hogy Tzoanos úr állítólag még a Bizottsághoz történő benyújtást megelőzően manipulálta az Ecodata-projektet, az IPK összejátszásra irányuló magatartására utal.

64 Ehhez hasonlóan az IPK vitatja a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének i) pontját is, amely szerint ő hamis nyilatkozatot tett, amely ellentmond a belga rendőrség által Tzoanos úr kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvnek, azáltal, hogy a Von Moltke úrnak címzett 1993. március 31-i telefaxüzenetben arra utalt, hogy sem Freitag úr, sem az ő alkalmazottja nem állt kapcsolatban Tzoanos úrral az Ecodata-projekt

kidolgozásának idején. Állítása szerint ugyanis ilyen kapcsolatfelvételre nem került sor. Az IPK hozzáteszi, hogy ha történt volna kapcsolatfelvétel, akkor az Tzoanos úr és Franck úr között történhetett, hiszen ez utóbbi akkoriban az IPK engedélye és tudta nélkül járt el.

65 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének j) pontját illetően, amely szerint 1992 novemberében került sor a Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az – egyúttal a Tourconsultot is képviselő – IPK közötti megbeszélésre, az IPK azt állítja, hogy neki nem volt tudomása arról, hogy arra az Innovence-t és a Tourconsultot nem hívták meg. Arról sem tudhatott előre, hogy az említett megbeszélésen a részt vevő cégek közötti feladatmegosztásról lesz szó. A többit illetően a Tzoanos úr által a beavatkozásra ez alkalommal tett kísérletek szerinte nem képeznek az állítólagos összejátszásra utaló ténykörülményt, hiszen az említett megbeszélésre az odaítélő határozatot követően került sor. Az IPK hozzáteszi, hogy bár valóban rendelkezett szimbolikus nagyságrendű – 1000 eurós – részesedéssel a Tourconsultban, amelytől nem sikerült megszabadulnia, de ettől még az említett megbeszélésén nem képviselte e céget Freitag úr révén, akinek erre nem is volt felhatalmazása. Ellenkezőleg, a Tourconsultot az az F. úr vezette és képviselte, aki a Bizottság által végrehajtott más projektekben a Tourconsult nevében eljárt. A Törvényszék által feltett kérdésre válaszolva az IPK pontosítja, hogy eredménytelenül próbálta visszaszerezni 1000 eurós pénzbeli hozzájárulását F. úrtól, majd végül lemondott arról, hogy emiatt bírósághoz forduljon.

66 Végül, ami a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének k) pontját illeti, amely szerint Sapountzaki kisasszony, Tzoanos úr menyasszonya és jövőbeli felesége az IPK által alapított ETIC görögországi képviselőjeként dolgozott a Tzoanos úr által alapított Lex Groupon belül, és amely körülmény azt erősíti meg, hogy Freitag úr, Tzoanos úr és az IPK között kapcsolatok régre visszavezethetők és viszonylag szorosnak mondhatók, az IPK azt állítja, hogy neki nem volt tudomása a Tzoanos úr és menyasszonya közötti személyes kapcsolatról, hogy ez utóbbi mint a Lex Group állítólagos tulajdonosa az IPK részére csupán egy görögországi kontaktszemélyt jelentett, és hogy mindenesetre e tényező alapján még nem lehet az ő és a Tzoanos házaspár között régóta fennálló, szoros kapcsolat meglétére következtetni.

67 Egyébként azon kívül, hogy a Bizottság az állításait annak a Tzoanos úrnak a kétes értékű nyilatkozataira alapozza, akivel szemben Franciaországban és Belgiumban büntetőeljárás folyt, illetve annak a Franck úrnak a kétes értékű nyilatkozataira, aki a tevékenysége során az IPK nevében szabálytalanságokat követett el, elmulasztott megfelelőképpen figyelembe venni egyes olyan mentesítő körülményeket, amelyek ellentmondanak az összejátszás meglétének. Így például az IPK-val szemben soha nem indult semmiféle büntetőeljárás, a francia és belga hatóságok arra a következtetésre jutottak, hogy Freitag úrral kapcsolatban a törvénysértés elkövetésének legkisebb gyanúja sem merült fel. Ezenkívül a Bizottság által folytatott belső vizsgálatok nem támasztották alá azt, hogy a szóban forgó pénzügyi támogatás odaítélése szabálytalan lett volna.

68 Épp ellenkezőleg, az első peres eljárásból az derült ki, hogy a Bizottság jogellenes módon nyomást gyakorolt az IPK-ra (a fenti 23. pontban hivatkozott IPK-München kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 75. és 85. pontja). Ráadásul az IPK a kellő időben jelezte Tzoanos úr üzelmeit, és 1992 augusztusától kezdve próbált e tárgyban bizalmas megbeszélésre időpontot kérni Von Moltke úrtól.

69 Az IPK pontosítja, hogy a belga rendőrség vizsgálatára annak eredményeként került sor, hogy az IPK 1994. április 27-én panaszt nyújtott be Von Moltke úrral szemben, illetve azt követően, hogy hozzájárulását adta a *The European* 1994. május 4-i számában egy interjú megjelenéséhez. Az IPK nem terjesztett volna elő panaszt, hogyha tartott volna attól, hogy ezzel magát is büntetőeljárásnak teszi ki, e lépésnek tehát az az egyetlen elfogadható magyarázata, hogy nem történt összejátszás közötte és Tzoanos úr között. Épp ellenkezőleg, az IPK szembeszegült Tzoanos úr követeléseivel azáltal, hogy maga biztosította az Ecodata-projekt túlnyomó részének megvalósítását és koordinációját, szemben Tzoanos úr azon próbálkozásaival, amelyek a 01-Pliroforikit részesítették volna előnyben. Mivel az IPK saját tőkét fektetett be az Ecodata-projektbe, amelynek összköltsége meghaladta az egymillió eurót, ezért személyes és közvetlen érdeke fűződött annak sikerességéhez. Ugyanakkor, amennyiben fennállt volna az állítólagos összejátszás, az események szükségszerűen másként zajlottak volna. Ebben az esetben az IPK többek között tiszteletben tartotta volna az állítólagos megállapodásokat, annak érdekében, hogy megkapja a pénzügyi támogatást, anélkül hogy ellentételezésként bármiféle szolgáltatást nyújtott volna.

70 A Bizottság úgy véli, hogy a jelen peres eljárást annak a korrupciós rendszernek az összefüggéseiben kell elhelyezni, amelyet a 80-as évek végén, illetve a 90-es évek elején a DG XXIII „Idegenforgalmi (turizmus)" egységének vezetője, Tzoanos úr épített fel. Az említett rendszer alapvetően olyan, Tzoanos úr vagy későbbi felesége, Sapountzaki kisasszony ellenőrzése alá tartozó tanácsadó cégeknek történő „tiszteletdíjak" megfizetésén alapult, amelyek arányosak voltak a Bizottság által odaítélt támogatásokkal. A Bizottság jelzi, hogy Tzoanos urat Franciaországban ilyen jellegű bűncselekmények miatt jogerősen elítélték, Belgiumban pedig ellene és felesége ellen jelenleg büntetőeljárás van folyamatban.

71 Tzoanos urat nemzetközi elfogatóparanccsal körözik, és feltételezhetően Görögországban tartózkodik, amely megtagadta a kiadatását. A „Monsieur Harminc Százalék"-nak is becézett Tzoanos úr megvesztegethetősége ismert volt az érintettek körében, többek között az IPK ügyvezetője és tulajdonosa, Freitag úr által is. A belga rendőrség által felvett jegyzőkönyvek szerint Freitag úr és Tzoanos úr 1989 óta állt egymással kapcsolatban. Tzoanos úr azt javasolta Freitag úrnak, hogy legyen a tőkéstársa a European Travel Monitor nevű cégében, annak érdekében, hogy az könnyebben tudjon szerződéseket szerezni a Bizottságtól. A Freitag úr ellenőrzése alá tartozó cégek egyébként csak az 1991 és 1992 közötti időszakban 949 365 euró összegben részesültek támogatásokban a Bizottságtól.

72 Az Ecodata-projektet illetően a Bizottság megismétli azt a tézisét, miszerint Tzoanos úr tájékoztatta Freitag urat arról a lehetőségről, hogy jelentős összegeket lehet megszerezni pénzügyi támogatás címén az ökoturizmussal kapcsolatos projektekre vonatkozó információs rendszerekre. Tzoanos úr világossá tette, hogy az IPK ilyen pénzügyi támogatást szerezhetne, ha az általa előzetesen megfogalmazott formában megküldött kérelmet nyújtana be. Mindössze ezért kapna 10%-ot az összegből. Az összeg többi részét a projektben részt vevő többi cég között osztanák szét, főként a 01-Pliroforikira bízva azt, amely a Lex Grouphoz hasonlóan egy Tzoanos úr befolyása alatt álló görög cég, amelyet ő jogellenesen részesít előnyben (a Törvényszék T-74/96. sz., Tzoanos kontra Bizottság ügyben 1998. március 19-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1998., I-A-129. o. és II-343. o.] 252–255. pontja).

73 Figyelembe véve, hogy a többi piaci szereplő – kifejezett pályázati felhívás hiányában – nem szerezhetett tudomást a pénzügyi támogatás e lehetőségéről, az IPK volt az egyetlen cég, amely az ökoturizmussal kapcsolatos projektekre vonatkozó adatbázis létrehozására nyújtott be pénzügyi támogatás iránti kérelmet. A nyári szabadságok időszakában Tzoanos úr könnyedén odaítéltethette a támogatást az IPK-nak, annak ellenére, hogy az a Studienkreis, amely korábban a Bizottsággal már együttműködött egy hasonló projektben, megdöbbenésének adott hangot az említett odaítélés hirtelenségével kapcsolatban, amelyet pályázati felhívás nélkül hagytak jóvá.

74 Az odaítélő határozatot megelőzően az IPK által alapított ETIC-et Görögországban a Lex Group képviselte, amelynek mintegy 10%-a Tzoanos úr kezében volt (a fenti 72. pontban hivatkozott Tzoanos kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 58–79. pontja). Az ügyfélkapcsolatokért Sapountzaki kisasszony volt a felelős, aki akkoriban Tzoanos úr menyasszonya volt, majd később a felesége lett.

75 Az odaítélő határozatot követően Freitag úr már nem érezte úgy, hogy őt kötné a Tzoanos úrral kötött megállapodás, ezért ez utóbbi kénytelen volt nyomást gyakorolni az IPK-ra a projekt eredetileg tervezett megvalósítása érdekében.

76 Amikor 1993. március 26-án elvették Tzoanos úrtól az Ecodata-projektet, az IPK, a 01-Pliroforiki és a másik két részt vevő cég megegyeztek a projekt anyagi és szakmai részének felosztásában, amelyet e körülmények miatt nem lehetett a tervezett határidőn belül befejezni. E körülmények alapján döntött úgy a Bizottság az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozatában, hogy nem fizeti ki a pénzügyi támogatás második részletét.

77 Mivel az IPK-nak az első peres eljárásban sikerült elérnie az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat megsemmisítését, a Bizottság egyrészt a Tzoanos úr és Freitag úr közötti összejátszásra vonatkozó és az említett megtagadó határozat elfogadása óta megszerzett információkra, másrészt „a közösségi bíróság által kifejezetten jelzett" (a fenti 23. pontban hivatkozott IPK-München kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 92. pontja; Mischo főtanácsnok fenti 28. pontban hivatkozott IPK-München és Bizottság ügyre vonatkozó indítványának [EBHT 2004., I-4630. o.] 101. pontja) azon lehetőségre támaszkodva hozta meg a megtámadott határozatot, hogy a *fraus omnia corrumpit* elve értelmében a pénzügyi támogatás teljes egésze visszatéríttethető.

78 Ami konkrétan a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének az Ecodata-projektéhez hasonló adatbankok létrehozására irányuló kifejezett pályázati felhívás hiányára vonatkozó a) pontját illeti, a Bizottság azt állítja, hogy a pénzügyi támogatások terén alkalmazandó elvek értelmében a pályázati felhívás határozza meg azt, hogy valamely projekt kiválasztható-e. Márpedig az IPK pályázata nem felelt meg a pályázati felhívásban felsorolt egyik kiválasztási szempontnak sem. Ami az IPK azon érvét illeti, miszerint az 1992-es végleges költségvetés, amelynek a pályázati felhívással való kapcsolata „magától értetődő", 530 000 ECU összeget irányzott elő az európai ökoturizmussal kapcsolatos információs hálózat kiépítésére, a Bizottság azt válaszolja, hogy lehetetlen, hogy egy „átlagos" pályázó észrevette volna azt, hogy a pályázati felhívás az említett költségvetés 659. oldalán szereplő egyetlen mondatában említett pénzügyi támogatásra is vonatkozik. A Bizottság hozzáteszi, hogy a pályázati felhívás B. pontja kifejezetten utal a D. pontban említett szempontokra. Mindenesetre az IPK a pénzügyi támogatás iránti kérelmében meg sem próbálta bizonyítani, hogy az előterjesztett projekt megfelel a kiválasztási szempontoknak, miként azt a pályázati felhívás C2. pontja előírta. A Bizottság szerint ez a mulasztás azt tükrözi, hogy az IPK biztos volt benne, hogy meg fogja kapni a kért pénzügyi támogatást. Márpedig e magabiztosság hátterében egyedül a támogatások odaítéléséről *de facto* döntő személy, vagyis Tzoanos úr állhatott. E körülmények alapján nem meglepő, hogy az IPK volt az egyetlen piaci szereplő, amely az 1992-es végleges költségvetés 659. oldalán szereplő leírásnak megfelelő pályázatot nyújtott be, és hogy a Studienkreis, amelynek pedig különös érdeke fűződött az ilyen jellegű projektekhez, nem nyújtott be pályázatot.

79 A Bizottság szerint, hogyha az 1992-es végleges költségvetés és a pályázati felhívás között valóban annyira magától értetődő volt a kapcsolat, ahogyan azt az IPK állítja, akkor meglepő, hogy – saját állítása szerint – az Ecodata-projekt ötlete a 01-Pliroforiki és nem az ő fejében született meg, illetve, hogy – egy általa kifejtett másik verzió szerint – egy C. nevű görög vállalkozóéban, 1992 áprilisában. Az is különös, hogy 1993 márciusában Freitag úr – telefonon és írásban – még azt nyilatkozta Von Moltke úrnak, hogy az Ecodata-projekt kezdeményezésének ötlete kizárólag tőle származik. Ezek az egymásnak ellentmondó nyilatkozatok aláássák az IPK állításainak hihetőségét és hitelességét. A 01-Pliroforiki képviselői által a Bizottság azon tisztviselőinek tett nyilatkozatai, akik a cég könyvelésének auditálását végezték 1993. október 18-án, amelyek szerint nekik az IPK beszélt először az Ecodata-projektről, szintén nem felelnek meg az IPK verziójának. A Bizottság szerint tehát valószínű, hogy Tzoanos úr, a pályázati felhívásért felelős és az odaítélő határozatban meghatározó szerepet betöltő tisztviselő maga fogalmazta meg a pályázati felhívás szövegét oly módon, hogy az pontosan megfeleljen az 1992-es végleges költségvetés 659. oldalán szereplő pénzügyi támogatásnak. Ez a helyzet igencsak kedvezett a Tzoanos úr által kiépített, csalásra épülő rendszernek, amely abból állt, hogy jutalékért cserébe pénzügyi támogatásokat nyújtott.

80 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének b) pontját illetően, amely az Ecodata-projekt Tzoanos úr általi kiválasztásának szabálytalanságára vonatkozik, a Bizottság hangsúlyozza, hogy bár az IPK nyilván nem hozhatta meg maga az odaítélő határozatot, de azért manipulálhatta azt azzal, hogy elfogadta ezen illetékes tisztviselő által diktált megállapodás keretében azt, hogy együttműködik a 01-Pliroforikivel. Csak e megállapodás lehet a magyarázata annak, hogy Tzoanos úr a pályázati felhívásra beérkezett 301 pályázat közül, amelyből csak 25-öt fogadhattak el, az IPK pályázatát választotta ki, annál is inkább, mivel Tzoanos úr tudatában volt annak, hogy a Studienkreis projektje, amelyet a Közösség korábban finanszírozott, nagyon közel állt az Ecodata-projekthez. Mindenesetre az IPK nem terjesztett elő semmilyen más meggyőző magyarázatot e tekintetben.

81 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének c) pontját illetően, amely az IPK által kért irreális, 600 000 ECU-s pénzügyi támogatási összegre vonatkozik, amely az

összes, 25 projektre előirányzott 2 millió ECU-s össztámogatás 30%-át jelentette, a Bizottság arra hivatkozik, hogy ez annak a ténynek az egyértelmű jele, hogy az ügy előre el volt rendezve. Egy ilyen kérelem ugyanis, amely a támogatás teljes összegének egyharmadára irányul, egyetlen projekt vonatkozásában meglehetősen ritka.

82 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének d) pontját illetően, a Bizottság hangsúlyozza, hogy csakis a Tzoanos úr által az IPK-hoz intézett előzetes felhívás lehet a magyarázata annak, hogy az IPK benyújtotta a pénzügyi támogatás iránti azon kérelmét, amelynek tartalma nem felelt meg a közzétett objektív odaítélési szempontoknak, és amelynek kért összege nyilvánvalóan aránytalan volt a szóban forgó támogatási programra a költségvetésben elkülönített teljes összeghez képest. Ugyanis minden pénzügyi támogatás iránti kérelem elkészítése időigényes és költséges, és így egyik piaci szereplő sem foglalkozna vele, ha nem látna benne annak sikerességét illetően perspektívát. Szerinte az IPK nem hozott fel e ténykörülményekkel szemben semmilyen hihető ellenérvet, hiszen a magyarázatukra tett kísérletei elvontak, irreálisak és ellentmondásosak.

83 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének e) pontját illetően, amely többek között Franck úr tanúvallomására hivatkozik, a Bizottság visszautasítja az IPK azon tézisét, miszerint Franck úr nem dolgozott nála Brüsszelben. Ő ugyanis Freitag úr kérésére alapította meg az ETIC Headquarters Bruxelles nevű társaságot, amely feltehetően a közösségi intézményekkel való kapcsolatok kiépítésével és továbbfejlesztésével foglalkozott. Ezzel összefüggésben ismerte meg Franck úr Tzoanos urat, és szerzett tudomást az Ecodata-projektről. Franck úr így az IPK szakértői között szerepelt az e projekt pénzügyi támogatása iránti kérelemben. Az ő tanúvallomása tehát meghatározó a tények megállapítása szempontjából, és emiatt igyekszik az IPK aláásni az ő szavahihetőségét.

84 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének f) pontját illetően, miszerint Tzoanos úr kényszerítette az IPK-t arra, hogy fogadja el az általa az odaítélő határozatot megelőzően megjelölt három, a projektben részt vevő partnert, a Bizottság vitatja az IPK azon állítását, miszerint a 01-Pliroforiki kezdeményezte volna a projekt vázlatának az IPK részére történő bemutatását. A tények IPK általi leírása ellentmond Franck és Bausch úr nyilatkozatainak, amelyek mindegyike összeegyeztethető

a másikkal, és amelyek mindegyike hihető, valamint azzal Freitag úr által Von Moltke úrnak megküldött 1993. március 31-i telefaxüzenettel is, miszerint az IPK volt az Ecodata-projekt szülőatyja, és ő választotta meg a partnereit is.

85 Ami a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének g) pontját illeti, miszerint az IPK többek között az eljárás teljes egésze során elmulasztotta bejelenteni a bizottsági hierarchia szerinti illetékeseknek Tzoanos úr csalásra irányuló üzelmeit, a Bizottság úgy véli, hogy ez a mulasztásra utaló egyértelmű ténykörülményt képez, sőt, az egyetlen hihető magyarázatát képezi annak, hogy Tzoanos úr és Freitag úr az odaítélő határozat elfogadásakor összejátszottak. Ugyanis azzal, ha az IPK Tzoanos úr hierarchia szerinti feletteseinél panaszt tett volna, azt kockáztatta volna, hogy kiderülnek az igazi tények, és emiatt elveszíti a jogvita tárgyát képező pénzügyi támogatást. Ami az IPK állítólagos arra irányuló kérését illeti, hogy időpontot kapjon egy Tzoanos úr jelenléte nélküli bizalmas megbeszélésre Von Moltke úrral, a Bizottság hozzáteszi, hogy elegendő lett volna, ha az IPK felhívja őt telefonon.

86 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének h) pontját illetően, miszerint Tzoanos úr még annak Bizottsághoz történő benyújtása előtt manipulálta az Ecodata-projektet, és a 01-Pliroforiki ajánlotta partnerként, a Bizottság pontosítja, hogy az 1993 márciusában Von Moltke úrral folytatott telefonbeszélgetés során Freitag úr elismerte, hogy az 1992 áprilisa és júniusa közötti előkészítési időszak során beszélt Tzoanos úrral az említett projektbe bevenni szándékozott országokról és cégekről, ami végül azt eredményezte, hogy Tzoanos úr a 01-Pliroforiki elfogadását ajánlotta. E nyilatkozat ugyanakkor ellentmond az IPK azon ismételt állításának, miszerint az Ecodata-projekt ötlete a 01-Pliroforikitől származott. Ezenkívül Freitag úr ezen nyilatkozata már önmagában bizonyítja a Tzoanos úr és az IPK közötti összejátszásszerű együttműködést.

87 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének i) pontját illetően, az IPK hamis nyilatkozatot tett, amely ellentmond a belga rendőrség által Tzoanos úr kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvnek, azáltal, hogy a Von Moltke úrnak címzett 1993. március 31-i telefaxüzenetben arra utalt, hogy sem Freitag úr, sem a munkatársai nem álltak

kapcsolatban Tzoanos úrral az Ecodata-projekt kidolgozásának idején, a Bizottság pontosítja, hogy e hamis nyilatkozat, amelynek téves jellege több ügyiratból is kiderül, további olyan ténykörülményt jelent, amely a Tzoanos úr és az IPK közötti összejátszásra utal. A Bizottság hozzáteszi, hogy az IPK védekezésének vezérfonala e tekintetben egyáltalán nem világos, annál is inkább, mivel az IPK nem tagadja, hogy Freitag úr és/vagy Franck úr és Tzoanos úr között találkozásokra került sor az Ecodata-projekt Bizottság elé terjesztését megelőző időszakban.

88 A megtámadott határozat kilencedik albekezdésének j) pontját illetően, miszerint Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az IPK között 1992 novemberében megbeszélésre került sor, a Bizottság pontosítja, hogy az az IPK által hivatkozott azon tény, hogy az említett megbeszélésre az odaítélő határozatot követően került sor, nem kérdőjelezi meg azt, hogy ez az állítólagos összejátszásra utaló ténykörülménynek minősül, hiszen Tzoanos úrnak e megbeszélésen a feladatok és a pénzösszegek megosztásába való beavatkozásra tett kísérlete megfelelt annak, amiben előzetesen megállapodtak.

89 Ami a megtámadott határozat kilencedik albekezdésének k) pontját illeti, miszerint Tzoanos úr menyasszonyának és későbbi feleségének, Sapountzaki kisasszony az ETIC képviselőjeként való alkalmazása azt erősíti meg, hogy Freitag úr, Tzoanos úr és az IPK közötti kapcsolatok régre visszavezethetők és viszonylag szorosnak mondhatók voltak, a Bizottság emlékeztet arra, hogy az IPK régóta tudott Tzoanos úr megvesztegethetőségéről, ami hiteltelenné teszi azt az állítását, miszerint ő csak azért fordult ez utóbbihoz, mint a Bizottság egységvezetőjéhez, mert ajánlást szeretett volna tőle szerezni.

90 A Bizottság vitatja, hogy az IPK által felhozott bizonyítékok (lásd a fenti 67. pontot) alkalmasak lennének az összejátszást alátámasztó ténykörülmények megkérdőjelezésére. Ugyanez elmondható arról az érvről is, hogy Freitag úr ellen nem indult büntetőeljárás. E körülmény nem képezi akadályát annak, hogy a Bizottság beavatkozzon olyan esetben, amikor elegendő ténykörülmény utal az összejátszásra (Mischo főtanácsnok fenti 28. pontban hivatkozott IPK-München és Bizottság ügyre vonatkozó indítványának 101. pontja).

91 Ugyanez elmondható a Bizottság Tzoanos úrral szembeni belső vizsgálatairól is. Azon a tényen kívül, hogy az IPK nem pontosította, hogy mely vizsgálatokra utalt, sem azt, hogy e vizsgálatok mennyiben alkalmasak az ő állításainak igazolására, a Bizottság azt állítja, hogy a Tzoanos úr elleni belga büntetőeljárás még mindig folyamatban van, és így új információkkal szolgálhat. A Bizottság belső vizsgálatai csak átmenetileg zárultak le. Ezenkívül, az IPK hiányosan idézi a fenti 23. pontban hivatkozott IPK-München kontra Bizottság ügyben hozott ítéletet (75. és 85. pont), amely valójában nem tartalmaz semmiféle olyan elemet, ami az ő érvelését támasztaná alá.

92 Ami az IPK által benyújtott panaszt illeti, a Bizottság hangsúlyozza, hogy az említett panasz, amelynek a szövegét az IPK nem ismertette, Von Moltke úr ellen irányult, nem Tzoanos úr ellen. Ezzel az IPK a Tzoanos úrral szembeni gyanút Von Moltke úrra akarta terelni, a 01-Pliroforikivel szembenit pedig a Studienkreisre. Az IPK panasza tehát, épp ellenkezőleg, további, összejátszásra utaló ténykörülményt képez.

93 Ami a Tzoanos úr nyomásgyakorlásával szemben az IPK által tanúsított ellenállást illeti, a Bizottság arra hivatkozik, hogy ez az ellenállás, amelyre csak a vitatott pénzügyi támogatást odaítélő határozatot követően került sor, nem teszi lehetővé azon következkeztés levonását, hogy az említett határozatot megelőzően nem került sor összejátszásra.

94 Végül, ami az IPK-nak az Ecodata-projekt kivitelezéséhez nyújtott saját pénzbeli hozzájárulását illeti, a Bizottság arra hivatkozik, hogy ez a hozzájárulás szükséges feltétele volt a Bizottság társfinanszírozásának megszerzéséhez.

– Az arra alapított első jogalapról, hogy nem álltak fenn a pénzügyi támogatást odaítélő határozatok megsemmisítéséhez szükséges feltételek

95 Az IPK elsődlegesen arra hivatkozik, hogy a közösségi forrásból származó összegeket odaítélő határozatok visszaható hatályú megsemmisítésének a 2988/95 rendeletben szabályozott vonatkozó feltételei nem álltak fenn a jelen ügyben. Szerinte a megtámadott határozat azért sérti többek között a 2988/95 rendeletet, mert az odaítélő határozat e rendelet értelmében nem volt szabálytalan. Másodlagosan az IPK arra hivatkozik, hogy mivel az ugyanezen rendelet 3. cikke értelmében vett elévülés bekövetkezett, a Bizottságnak nem volt joga a megtámadott határozat meghozatalára.

96 Az IPK szerint, miként az a 2988/95 rendelet harmadik és negyedik preambulumbekezdéséből kiderül, ezt a rendeletet a közösségi politika valamennyi területén alkalmazni kell, így a közösségi forrásból származó összegeknek a Közösség szervei által történő visszatéríttetésére is. Az említett rendelet belső logikájából és céljából az következik, hogy annak tárgyi hatálya kiterjeszthető a Bizottság által elfogadott intézkedésekre is, amennyiben a Közösség pénzügyi érdekei forognak kockán, legyen szó akár a közösségi jog centralizált, akár decentralizált igazgatási rendszeréről. Egyébként, a jelen ügyben, miként azt az ítélkezési gyakorlat megerősítette, e rendelet visszaható hatállyal is és attól függetlenül is alkalmazható, hogy a szóban forgó pénzügyi támogatás odaítélése a rendelet hatálybalépése előtt történt.

97 Az IPK arra hivatkozik, hogy a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett szabálytalanság – vagyis, jelen esetben az odaítélő határozat jogellenességének – megállapítása képezi az előzetes feltételét az előny elvonásának, ugyanezen rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján. Márpedig szerinte az odaítélő határozat tekintetében a jogszerűséget vélelmezni kell, és a Bizottság nem szolgáltatott bizonyítékot – pedig ez az ő feladata lett volna – annak többek között a megtámadott határozatban szereplő állítólagos összejátszás miatti jogellenes mivoltára.

98 E tekintetben az IPK vitatja a Bizottság által a megtámadott határozatban állított összejátszás tényszerűségét (lásd a fenti 33. és 52–67. pontot). Ezenfelül szerinte a Bizottság elmulasztott figyelembe venni számos olyan elemet, amelyek az összejátszás hiányát bizonyítják (lásd a fenti 67. pontot).

99 Mindenesetre, még ha feltételezzük is, hogy fennállt a 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése és 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett szabálytalanság, az IPK szerint az említett rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő elévülés akkor is akadályát képezte annak, hogy az odaítélő határozatot a megtámadott határozattal visszavonják. E tekintetben, a Bizottság állításával szemben, az elévülés nem csak a szankciókra, hanem a közigazgatási intézkedésekre is alkalmazandó, amit az ítélkezési gyakorlat is megerősít.

100 Az IPK ugyanis arra hivatkozik, hogy a négyéves elévülési idő, amely a szabálytalanság elkövetésekor kezdődik, a megtámadott határozat meghozatalakor, azaz 2005. május 13-án már lejárt, hiszen az állítólagos összejátszásra az 1992. augusztus 4-én elfogadott odaítélő határozatot megelőzően került sor. Ennek kapcsán az IPK vitatja a folyamatos vagy ismétlődő jogsértés fennállását, amely a Bizottság szerint a közösségi támogatások kedvezményezettjeit terhelő állítólagos tájékoztatási kötelezettség és lojalitás megsértésével valósult meg. Egy ilyen tézis elfogadásának az lenne a következménye, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkében szereplő elévülési idő soha nem kezdődhetne meg, hiszen az említett tájékoztatási és lojalitási kötelezettség minden szabálytalanságra alkalmazandó lenne. Ami a többit illeti, az IPK arra hivatkozik, hogy a Bizottság az összejátszásra alapított kifogását olyan tényekre alapította, amelyekről már 1996 óta tudomása volt, és így azokra már sokkal korábban hivatkozhatott volna az odaítélő határozat visszavonásáról szóló új határozatában. Mivel a Bizottság ezt nem tette meg, az IPK-nak – több mint tizenegy évvel az Ecodata-projekt sikeres teljesítését követően – joga van ahhoz, hogy helyreálljon a jogbiztonság.

101 Egyébként szerinte a jelen ügyben az elévülési idő nem szakadt meg. Az IPK ugyanis egyrészt azt állítja, hogy az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozatnak, azon kívül,

hogy nem az összejátszásra vonatkozó kifogáson alapult, nem ugyanaz volt a tárgya, mint a megtámadott határozatnak, hiszen csupán arra korlátozódott, hogy megtagadta a pénzügyi támogatás második részletének kifizetését, másrészt pedig nem minősült olyan jogi aktusnak, amelyet a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében vett szabálytalansággal kapcsolatos vizsgálatról vagy eljárásról való tájékoztatás érdekében hoztak az IPK tudomására. Másfelől az IPK szerint a Bizottság által a T-331/94. sz. ügyben első alkalommal azt követően felvetett, összejátszásra alapított kifogás, hogy a Bíróság visszautalta az ügyet a Törvényszék elé, elkésett volt, nem az ügy tárgyára vonatkozott és ezért elfogadhatatlan (a fenti 23. pontban hivatkozott IPK-München kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 90. pontja). Ennélfogva az elévülés határideje a T-331/94. sz. ügyben folyó eljárás során sem szakadt meg.

102 Az IPK szerint, még ha úgy is tekintjük, hogy az elévülés határideje megszakadt, a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt maximum nyolcéves határidő a megtámadott határozat meghozatalakor már akkor is letelt, hiszen a Bizottság nem szabott ki szankciót, illetve nem függesztette fel az igazgatási eljárást.

103 Másodlagosan, az IPK úgy véli, hogy abban az esetben, ha a 2988/95 rendelet alkalmazását – annak *lex specialis* jellege ellenére – az általános elvek előtérbe helyezése miatt ki kellene zárni, akkor azok a szigorú feltételek, amelyeknek a közigazgatási határozatok visszaható hatállyal történő visszavonása alá van vetve, nem teljesülnének a jelen ügyben.

104 Ami a Bizottság által a költségvetési rendelet 119. cikkének (2) bekezdésére és 72. cikkének (2) bekezdésére való hivatkozást illeti, az IPK erre azt válaszolja, hogy az a kérdés, hogy a szóban forgó pénzügyi támogatás a költségvetési rendelet VI. címe értelmében vett támogatásnak minősül-e, még mindig nyitva marad. Ugyanezen rendelet 119. cikkének (2) bekezdése önmagában nem képezhet megfelelő jogi alapot az odaítélő határozat visszavonására, hiszen annak szövege e célból végrehajtási szabályok elfogadását írja elő. Márpedig sem a megtámadott határozat indokolása, sem a Bizottság ellenkérelme nem sorolta fel azokat a végrehajtási módozatokat, amelyeken az odaítélő határozat visszavonása alapulhatna. Mindenesetre a költségvetési rendelet 72. cikke nem képez ilyen végrehajtási módozatot. Ráadásul a megtámadott határozat

nem a költségvetési rendelet 119. cikkének (2) bekezdése értelmében vett támogatás felfüggesztésére, csökkentésére vagy megszüntetésére irányult, hiszen az ilyen intézkedés külön beszedési megbízás elfogadását teszi szükségessé. Végül, ezt részletesen meghatározó másodlagos jogi rendelkezése hiányában a *fraus omnia corrumpit* jogelv szintén nem képez jogi alapot valamely pénzügyi támogatást odaítélő határozat visszavonásához.

105 A Bizottság úgy véli, hogy amennyiben az IPK a szóban forgó pénzügyi támogatást közvetlenül az Európai Közösségek általános költségvetéséből kapta, akkor az említett támogatás visszafizettetésére a költségvetési rendelet VI. címében (Támogatások) foglalt szabályok az irányadók. Még ha e cím nem is tartalmaz kifejezett szabályt az összejátszás révén odaítélt támogatásra, a költségvetési rendelet 119. cikkének (2) bekezdését – figyelemmel a *fraus omnia corrumpit* elvére, és arra tényre, hogy a támogatás csalás útján való megszerzése alapvető tilalom alá tartozik – kiterjesztően kell értelmezni, és azt a megtámadott határozat jogi alapját képezőnek kell minősíteni. A visszafizettetés gyakorlatban történő érvényesítését a költségvetési rendelet 72. cikkének (2) bekezdése szabályozza.

106 E tekintetben nincs elévülés előírva, és a 2988/95 rendelet elévülésre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók analógia útján. A Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszában Bizottság ugyanakkor írásban is és a tárgyaláson is elismerte, hogy amennyiben feltételezzük, hogy az ugyanezen rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében írt elévülési szabály alkalmazandó – ami nem igaz, hiszen nem az említett rendelet képezi a megtámadott határozat jogi alapját –, akkor a jelen ügyben meg kellene engedni annak visszaható hatályú alkalmazását, tekintettel a vonatkozó ítélkezési gyakorlatra. E nyilatkozat a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítésre került. A Bizottság ezenfelül a tárgyaláson pontosította, hogy mindenesetre, miként azt az ítélkezési gyakorlat már elismerte, az IPK visszatérítési kötelezettsége egyszerűen annak a ténynek következménye, hogy egy pénzbeli előnyt visszaéléssel szerzett meg, anélkül hogy a

visszatérítés iránti kérésnek az elsődleges vagy másodlagos jog valamely jogi alapján kéne támaszkodnia, úgy, ahogyan erről a 2988/95 rendelet 4. cikke is rendelkezik.

107 A Bizottság másodlagosan arra hivatkozik, hogy a megtámadott határozat a 2988/95 rendeletre való tekintettel is indokolt, főként annak 1. cikke (2) bekezdése, 4. cikke (1) bekezdése és 7. cikke, valamint a passzív és aktív korrupcióra irányadó, az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezményhez csatolt jegyzőkönyv 2. és 3. cikke értelmében, amelynek feltételei a jelen esetben fennállnak. Tzoanos úr ugyanis kedvezményes elbánásban részesítette az IPK-t azzal, hogy kifejezett pályázati felhívás nélkül is odaítélte részére a vitatott pénzügyi támogatást, cserében azért, hogy a 01-Pliroforiki részt vehet az IPK által irányított Ecodata-projektben. E tekintetben az IPK által hivatkozott azon körülmény, miszerint ő maga közvetlenül nem követett el csalást, nem releváns, hiszen a 2988/95 rendelet 7. cikke szerint a közigazgatási intézkedések azokkal a személyekkel szemben is alkalmazhatók, akik a szabálytalanság elkövetésében részt vettek. Jelen esetben úgy tűnik, hogy számos bizonyíték utal arra, hogy az IPK cselekményei aktív korrupciónak minősülnek, hiszen a vitatott pénzügyi támogatás megszerzése érdekében elfogadta azt, hogy az Ecodata-projektben részt vevő csoportot Tzoanos úr óhajainak megfelelően, annak személyes érdekét figyelembe véve állítja össze. Ugyanígy, az IPK nem sokkal az odaítélő határozatot megelőzően a Lex Groupnak adott megbízást, ami szintén Tzoanos úrnak kedvezhetett.

108 Az első peres eljárás folyamán saját maga által adott tájékoztatás szerint, amikor Tzoanos úr nyíltan követelte, hogy a 01-Pliroforiki kapja meg a vitatott pénzügyi támogatás nagy részét, az IPK-nak észre kellett volna vennie, hogy csak azért kapta meg az említett támogatást, mert cserében beleegyezett abba, hogy az Ecodata-projektet a 01-Pliroforikivel fogja kivitelezni. Az IPK csak azt követően próbálkozott azzal, hogy maga kivitelezze a projektet, miután szándékosan részt vett a szabálytalanság elkövetésében. A Bizottság pontosítja, hogy az IPK évek óta tisztában volt Tzoanos úr megvesztegethetőségével, és kezdettől fogva tudott a vitatott pénzügyi támogatás odaítélésének jogellenességéről. Az, hogy az IPK később megtagadta a Tzoanos úrral

megbeszélt összejátszásra irányuló lépés betartását, nem teszi védhetővé az odaítélő határozat jogellenességét.

109 Ezenfelül, a Bizottság szerint az odaítélő határozat, amely ezen összejátszás eredményeként született, sérthette a Közösségek pénzügyi érdekeit. Ezen összejátszás nélkül a pénzügyi támogatást az átláthatóság tiszteletben tartásával ítélték volna oda, és a kérdéses források jobb felhasználását eredményezhette volna. A Bizottság emlékeztet arra, hogy az IPK elmondásai alapján a 01-Pliroforikinek nem volt különösebb tapasztalata sem a turizmus, sem a környezetvédelmi adatbankok területén, és nem tudta volna megszerezni a vitatott pénzügyi támogatást, anélkül hogy az IPK bevette volna őt az Ecodata-projektbe. És fordítva, az IPK pályázatát Tzoanos úr nem fogadta volna el a 01-Pliroforiki részvétele nélkül. Végül, az Ecodata-projekt sikertelensége is azt erősíti meg, hogy a vitatott pénzügyi támogatás odaítélése eredménytelen volt.

110 A Bizottság véleménye szerint a 2988/95 rendelet 3. cikkében szereplő elévülési idő nem képezte akadályát a megtámadott határozat elfogadásának. Ha az említett rendeletet alkalmazhatónak tekintjük, akkor ez a határozat a 2988/95 rendelet 4. cikke értelmében egy jogtalanul megszerzett előny elvonására irányult, és nem közigazgatási jellegű szankció volt. Márpedig az említett rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdése és (2) bekezdése értelmében, az ennek ellenkezőjét esetlegesen alátámasztó homályos ítélkezési gyakorlat ellenére, az elévülés kizárólag a közigazgatási szankciókra vonatkozik.

111 Egyébként az elévülési határidő szerinte még nem kezdődött meg, lévén, hogy az IPK továbbra is ragaszkodik annak tagadásához, hogy ő összejátszásra irányuló megállapodást kötött volna Tzoanos úrral, ezzel továbbra is megsértve a vitatott pénzügyi támogatás odaítéléséből eredő tájékoztatási és lojalitási kötelezettségét a Bizottsággal szemben, és így az általa elkövetett szabálytalanság a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében még nem szűnt meg.

112 A Bizottság mindenesetre arra hivatkozik, hogy az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat megszakította az elévülést, amely megszakadás 2004. április 29-éig, a Bíróság első peres eljárást befejező ítéletének napjáig tartott. Ami a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének negyedik albekezdésében foglalt, maximum nyolcéves elévülési időt illeti, a Bizottság elutasítja az IPK érvelését, és pontosítja, hogy „szankció" fogalma magában foglalja az ugyanezen rendelet 4. cikkében szereplő „cselekményeket" is, és így az említett cikk értelmében vett valamennyi szankció vagy intézkedés megszakíthatja az említett elévülést. Ennélfogva az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat is megszakította az elévülést, sőt meg nem történtté tette azt. A Bizottság hozzáteszi, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének visszaható hatálya szükségessé tenné ezt a koherens megközelítést még akkor is, ha az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat nem az említett rendelet 4. cikkén alapul. Az ezzel ellentétes megközelítés „abszurd" lenne, hiszen arra kötelezné a Bizottságot, hogy az ezen határozattal szemben folyamatban lévő peres eljárás ideje alatt „megelőző jelleggel" hozzon újabb határozatot, kizárólag azért, hogy megszakítsa az elévülési határidőt. Végezetül, az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat elfogadása miatt a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésében foglalt különféle nyugvást előidéző cselekményeknek nincs meghatározó szerepük.

113 A Bizottság hozzáteszi, hogy az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat és a megtámadott határozat ugyanazon pénzügyi támogatással kapcsolatos szabálytalanságokra hivatkozik. Ráadásul ezek a szabálytalanságok szorosan összefüggnek egymással, hiszen az Ecodata-projekt hibás teljesítése főként az összejátszásnak tudható be. Emlékeztet arra, hogy ő e kérdést megfelelő időben felvetette az első peres eljárás során. A Bizottságot tehát semmi sem akadályozta abban, hogy a megtámadott határozatot az említett alkalommal hivatkozott okokra alapítsa.

114 A Törvényszék írásbeli kérdésére adott válaszában a Bizottság végülis azt nyilatkozta, hogy ő nem hozott semmiféle, a 2988/95 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett közigazgatási eljárás felfüggesztésére irányuló intézkedést, mivel az ilyen felfüggesztés csak a pénzbeli szankciók kiszabása esetére volt előírva, amelyre a jelen ügyben nem került sor.

A – A Törvényszék álláspontja

– A 2988/95 rendelet ratione materiae (tárgyi) hatályáról

115 Emlékeztetni kell arra, hogy az IPK szerint a jelen esetben a 2988/95 rendeletet kell alkalmazni. A megtámadott határozat szerinte egyrészt, az IPK-nak felróható szabálytalanság hiánya miatt, sérti az említett rendelet 4. cikkét, másrészt pedig az ezen állítólagos szabálytalansággal kapcsolatos intézkedések elévülése miatt, ugyanezen rendelet 3. cikkének (1) bekezdését. A Bizottság viszont elsőslegesen vitatja, hogy a jelen ügyet a 2988/95 rendelet rendelkezései alapján kellene elbírálni, mivel a megtámadott határozat jogi alapja főként a költségvetési rendeletnek a *fraus omnia corrumpit* elvével együttesen értelmezett 119. cikkének (2) bekezdése volt, és nem a 2988/95 rendelet 4. cikke. Ennélfogva szerinte a 2988/95 rendelet elévülésről szóló 3. cikkének (1) bekezdése nem is alkalmazható.

116 Ami azt a kérdést illeti, hogy a jelen ügy a 2988/95 rendelet tárgyi hatálya alá tartozik-e, és hogy többek között az említett rendelet 4. cikke képezi-e megtámadott határozat szempontjából releváns jogi alapot, emlékeztetni kell arra, hogy először is, e határozat, amely odaítélő határozat visszavonására irányult, nem említ semmiféle elsődleges vagy másodlagos jogi rendelkezést, amely alkalmas lenne arra, hogy azt annak jogi alapjának tekintsük.

117 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy valamely szabálytalan gyakorlat révén jogtalanul szerzett előny visszafizetésének kötelezettsége nem

sérti a jogszerűség elvét. E kötelezettség ugyanis nem szankció, hanem csupán annak a megállapításnak az egyszerű következménye, hogy a közösségi szabályozásból származó előny megszerzéséhez szükséges feltételeket mesterségesen hozták létre, mely jogtalanná teszi a szerzett előnyt, és igazolja visszafizetésük kötelezettségét (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-110/99. sz. Emsland-Stärke ügyben 2000. december 14-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-11569. o.] 56. pontját és C-158/08. sz. Pometon-ügyben 2009. június 4-én hozott ítéletének [EBHT 2009., I-4695. o.] 28. pontját). Így, a közigazgatási szankcióktól eltérően, amelyeknél a 2988/95 rendeletben foglalt általános szabályokon kívül külön jogi alapra van szükség (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-383/06–C-385/06. sz. Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening ügyben 2008. március 13-án hozott ítéletének [EBHT 2008., I-1561. o.] 39. pontját; Kokott főtanácsnok C-367/09. sz., SGS Belgium és társai ügyre vonatkozó indítványának [EBHT 2010., I-10761. o.] 33–49. pontját), az ugyanezen rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdésével együttesen értelmezett 4. cikkének (1)–(3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket úgy kell tekinteni, hogy azok releváns és elegendő jogi alapot képeznek minden, szabálytalanság útján jogtalanul megszerzett előny elvonására irányuló intézkedéshez, és ennélfogva az ezen előnyt odaítélő határozat visszavonásához.

118 A 2988/95 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében ugyanis főszabályként minden szabálytalanság a jogtalanul megszerzett előny elvonását vonja maga után, többek között a tartozás tárgyát képező vagy jogtalanul kapott összegek utáni fizetési vagy visszafizetési kötelezettség formájában. Ehhez hasonlóan, e rendelet 4. cikke (3) bekezdésének megfelelően azok a cselekmények, amelyekről megállapítható, hogy céljuk az adott ügyben alkalmazandó közösségi jog célkitűzéseivel ellentétes előnyszerzés azáltal, hogy mesterséges módon teremtik meg az előny megszerzéséhez szükséges feltételeket, az előny megszerzésének meghiúsulását vagy annak elvonását eredményezik. Egyébiránt az említett rendelet 4. cikkének (4) bekezdésével együttesen értelmezett 1. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy a szabálytalanság révén jogtalanul megszerzett előny elvonására irányuló intézkedések nem minősülnek szankciónak. Végtére is, az ítélkezési gyakorlat korábban már elismerte, hogy a közösségi jog általános elveiből ilyen értelmű kifejezett rendelkezés hiányában is az következik, hogy a közigazgatási szerveknek főszabály szerint joguk van visszaható hatállyal visszavonni a jogellenesen elfogadott, favorábilis közigazgatási jogi aktusokat (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-251/00. sz., Lagardère és Canal+ kontra Bizottság ügyben 2002. november 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-4825. o.] 138–140. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot), és többek között a 2988/95 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése pedig nem tesz egyebet, mint hogy ezeket az általános elveket a másodlagos jog szintjén alkalmazza.

119 E körülmények között ki kell zárni a Bizottság azon fő érvét, miszerint a megtámadott határozat, amely pontosan amiatt akarja visszavonni az odaítélő határozatot, mert az IPK az illetékes tisztviselővel, Tzoanos úrral való összejátszásra irányuló megállapodás miatt szabálytalanul szerezte meg a vitatott pénzügyi támogatást, nem tartozik a 2988/95 rendelet tárgyi hatálya alá. Ennélfogva, mivel a rendelet vonatkozó rendelkezései különös jogi alapját képezik a megtámadott határozatnak, ezért nincs szükség annak értékelésére, hogy e határozat implicit módon nem a költségvetési rendelet 119. cikkének (2) bekezdésén, a *fraus omnia corrumpit* elvén vagy valamely másik közösségi jogi szabályon alapul-e.

120 Ezért tehát azt kell megvizsgálni, hogy a Bizottságnak joga volt-e azt a következtetést levonnia, hogy a szabálytalanság az IPK-nak róható fel.

– A 2988/95 rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdésével együttesen értelmezett 4. cikkének (1)–(3) bekezdése értelmében vett szabálytalanság fogalmáról

121 A 2988/95 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében szabálytalanság a közösségi jog valamely rendelkezésének egy gazdasági szereplő általi, annak cselekménye vagy mulasztása útján történő megsértése, amelynek eredményeként a Közösségek általános költségvetése vagy a Közösségek által kezelt költségvetések kárt szenvednek vagy szenvednének.

122 Miként az a költségvetési rendelet 109. cikkének (1) bekezdéséből következik, a támogatások odaítélésére többek között az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elvei vonatkoznak, ami azt előfeltételezi, hogy tekintettel az ilyen támogatás finanszírozására rendelkezésre álló korlátozott költségvetésre, a potenciális pénzügyi támogatást kérelmezőket egyenlő módon kell kezelni a pályázati felhívásban szereplő értesítést, a benyújtásra kerülő projektek kiválasztási szempontjaira vonatkozó tájékoztatást illetően, másrészt az említett projektek kiválasztásához és a támogatás megítéléséhez vezető összehasonlító értékelést illetően. E rendelkezés tehát az egyenlő bánásmód elvének kifejeződése (a Bíróság 117/76. és 16/77. sz., Ruckdeschel és társai egyesített

ügyekben 1977. október 19-én hozott ítéletének [EBHT 1977., 1753. o.] 7. pontja és a 106/83. sz. Sermide-ügyben 1984. december 13-án hozott ítéletének [EBHT 1984., 4209. o.] 28. pontja), amelynek különös fontossága már a szomszédos, közbeszerzési ágazatban is hangsúlyozásra került (a Bíróság C-285/99. és C-286/99. sz., Lombardini és Mantovani egyesített ügyekben 2001. november 27-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-9233. o.] 37. pontja és C-315/01. sz. GAT-ügyben 2003. június 19-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-6351. o.] 73. pontja), többek között az ajánlatkérő arra vonatkozó kötelezettségét illetően, hogy tiszteletben tartsa az ajánlattevők esélyegyenlőségét (lásd a Törvényszék T-160/03. sz., AFCon Management Consultants és társai kontra Bizottság ügyben 2005. március 17-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-981. o.] 75. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

123 Tekintettel az átláthatóság és az egyenlő bánásmód elveinek alapvető jellegére, a Törvényszék úgy véli, hogy azokat *mutatis mutandis* alkalmazni kell a közösségi költségvetés terhére nyújtott támogatások odaítélési eljárására is (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-125/01. sz., José Martí Peix kontra Bizottság ügyben 2003. március 13-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-865. o.] 113. pontját), attól függetlenül, hogy az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó, 1977. december 21-i költségvetési rendelet (HL L 356., 1. o.) amelyet az odaítélő határozat meghozatalának időpontjában az ügyre alkalmazni kellett, még nem utalt kifejezetten az említett elvekre.

124 Ugyanis, költségvetési területen az átláthatóság követelményének mint az egyenlő bánásmód elve szükségszerű velejárójának, alapvetően az a célja, hogy biztosítsa azt, hogy nem áll fenn a kockázata a költségvetési hatóság részéről a részrehajlásnak és önkényességnek. Ezen elv magában foglalja azt is, hogy az odaítélési eljárás valamennyi feltétele és szabálya érthetően, pontosan és egyértelműen legyen megfogalmazva, többek között a pályázati felhívásban. Így a pályázati felhívás megfelelő megértéséhez szükséges valamennyi információt, amint lehetséges, a támogatások odaítélési eljárásában való részvételben esetlegesen érdekelt valamennyi piaci szereplőnek a rendelkezésére kell bocsátani oly módon, hogy egyfelől minden, átlagosan tájékozott és általános gondossággal eljáró kérelmező megértse azok pontos tartalmát, és ugyanolyan módon értelmezze azokat, másfelől, hogy azok lehetővé tegyék a költségvetési hatóság számára azt, hogy hatékonyan ellenőrizhesse, hogy az előterjesztett projektek megfelelnek-e az előzetesen közzétett kiválasztási és odaítélési szempontoknak (lásd ebben az értelemben analógia útján a Törvényszék T-345/03. sz., Evropaïki Dynamiki

kontra Bizottság ügyben 2008. március 12-én hozott ítéletének [EBHT 2008., II-341. o.] 142–145. pontját).

125 Ennélfogva az esélyegyenlőség és az átláthatóság elvének bárminemű megsértése olyan szabálytalanságnak minősül, amely érvénytelenné teszi az odaítélési eljárást (lásd ebben az értelemben analógia útján a fenti 124. pontban hivatkozott Evropaïki Dynamiki kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 147. pontját).

126 Így, a Közösségek általános költségvetéséből származó valamely olyan pénzügyi támogatás, mint a vitatott pénzügyi támogatás, a kérelmező és a pályázati felhívás előkészítésével, valamint a finanszírozott projekt értékelésével és kiválasztásával megbízott tisztviselő közötti összejátszásra irányuló – az ilyen támogatások odaítélésre irányadó kötelező előírásokkal nyilvánvalóan ellentétes – magatartással történő megszerzése a 2988/95 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett szabálytalanságnak minősül, anélkül hogy értékelni kellene azt, hogy e magatartás kimeríti-e az aktív vagy passzív korrupció, illetve valamely más büntetőjogi szabály megsértésének ismérveit. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság azt rója fel az IPK-nak, hogy az szabálytalanul, vagyis a turizmus és a környezetpolitika területére tartozó projektek finanszírozására szolgáló költségvetési előirányzat kezelésével megbízott tisztviselővel, azaz Tzoanos úrral való összejátszásra irányuló megállapodás révén szerezte meg az arra vonatkozó bizalmas információkat, hogy miként kell eljárnia ahhoz, hogy biztosan megszerezze a vitatott pénzügyi támogatást.

127 Ennélfogva azt kell megvizsgálni, hogy a Bizottság által előterjesztett bizonyítékok alkalmasak-e a kifogásolt szabálytalanság bizonyítására.

– A szabálytalanság bizonyítékairól

128 Jelen ügyben a Bizottság, akit a bizonyítás kötelezettsége terhel, mind a megtámadott határozatban, mind a jelen eljárás folyamán ismertetett irataiban számos, az IPK által nem vitatott bizonyítékot terjesztett elő annak alátámasztására, hogy ez utóbbi aktívan részt vett a Tzoanos úrral való összejátszásra irányuló megállapodásban, amelynek célja a vitatott pénzügyi támogatás szabálytalan megszerzése volt.

129 Így, először is, nem vitás, hogy az 1992-es végleges költségvetés, amely 1575 oldalból állt, mindössze a 659. oldalán található utolsó bekezdésének egyetlen mondatában utalt arra, hogy „legalább 530 000 ECU-t [szán] az európai ökoturizmussal kapcsolatos projektek információs hálózatának kiépítésére". A turizmus és a környezetpolitika területére tartozó projektek támogatására vonatkozóan kiírt pályázati felhívás ugyanakkor konkrétan nem az európai ökoturizmussal kapcsolatos projektek információs hálózatának kiépítésére vonatkozott, hanem – általános jelleggel – mindössze úgy szólt, hogy a Bizottság „2 millió ECU-t szándékozik e programra fordítani," „a beérkezett pályázatok közül körülbelül 25 projektet szeretne kiválasztani", illetve hogy „azok az összköltségük 60%-áig terjedő közösségi támogatásra lennének jogosultak". Ezenfelül a pályázati felhívás D. pontjában említett kiválasztási szempontok, amelyek a projektek azon tárgyköreit pontosították, amelyek elsőbbséget fognak élvezni, nem tettek említést ilyen információs hálózat, illetőleg olyan adatbank létrehozásáról, amelyet az Ecodata-projekt javasolt. Tzoanos úr mint a pályázati felhívás elkészítésével megbízott tisztviselő nyilvánvalóan láthatta e kapcsolatot az 1992-es végleges költségvetéssel.

130 A Törvényszék ebből arra következtet, hogy az a tézis, miszerint az Ecodata-projekt pályázata a Tzoanos úr által előzetesen és szabálytalanul megosztott bizalmas információkon, illetve az általa elkészített ezen pályázaton alapult, amelyet ezt követően vagy a 01-Pliroforikinek vagy közvetlenül az IPK-nak küldött meg, elég hihető és megalapozott. Ugyanis, miként azt a Bizottság kifejti, csak ez a tézis magyarázhatja

azt, hogy az IPK volt az egyetlen piaci szereplő, amely ökoturizmussal kapcsolatos projektek adatbázisának létrehozására nyújtott be pénzügyi támogatás iránti kérelmet. Főként, hogy a Studienkreis, amely a területen tapasztalt piaci szereplő volt, nem nyújtott be ilyen kérelmet, miközben korábban már együttműködött a Bizottsággal egy hasonló projekt keretében, és így minden érdeke ez lett volna. Ennélfogva igen valószínű, hogy Tzoanos úr szándékosan fogalmazta meg úgy a pályázati felhívást, hogy az ne mutasson nyilvánvaló kapcsolatot az 1992-es költségvetés 659. oldalán található utolsó mondattal, és így biztosítsa az IPK és a 01-Pliroforiki számára az említett bizalmas információk révén azt, hogy ők legyenek az egyedüli piaci szereplők, akik ilyen projektre nyújtanak be pályázatot.

131 Másodszor, az IPK elismerte, hogy a 01-Pliroforiki kapcsolatba lépett vele egy ökoturizmussal kapcsolatos projektek adatbázisára vonatkozó projekt tárgyában, és ő 1992. április 22-én saját fejléces levelével benyújtotta a Bizottsághoz az Ecodata-projekt pénzügyi támogatása iránti kérelmet, amelynek tartalma megegyezett azon projektvázlat lényegi elemeivel, amelyet a 01-Pliroforiki ezt megelőzően készített el és 1992. április 20-án, vagyis mindössze két nappal az említett kérelem benyújtása előtt küldött meg neki. Az IPK változatlan formában átvette az említett projekt vázlatban szereplő leírását, valamint a pénzügyi támogatás iránti kérelem 600 000 ECU-nyi teljes összegét, ami az egymillió ECU-s összköltség 60%-át jelentette. Mindössze arra szorítkozott, hogy hozzátett egy további szolgáltatást, amely az „információgyűjtés" címet viselte, 250 000 ECU költségmegjelöléssel, hogy ezzel módosítsa a pályázatban szereplő különféle szolgáltatások költségeinek elosztását. E tények tehát egyértelműen ellentmondanak az IPK azon kezdeti tézisének, miszerint ő saját maga dolgozta ki részletesen az Ecodata-projekt pályázatának tartalmát (lásd a fenti 53. pontot).

132 Harmadszor, a Bizottság által bemutatott lista szerint – amely többek között Tzoanos úrnak a belga rendőrség által elkobzott határidőnaplójában szereplő találkozók időpontját vette át – Freitag úr és Franck úr többször is találkozott Tzoanos úrral az 1992. március 18. és 1992. november 25. közötti időszakban, konkrétan az Ecodata-projektre vonatkozó pénzügyi támogatás iránti kérelem 1992. április 22-i benyújtását

megelőzően legalább három alkalommal: nevezetesen 1992. március 18-án (Freitag úr és Tzoanos úr találkozója), 1992. április 3-án (Franck úr és Tzoanos úr találkozója) és 1992. április 6-án (Freitag úr és Tzoanos úr találkozója). Az IPK e tényeket nem vitatta, és mindössze azt hangoztatta, hogy egyrészt e találkozóknak nem az Ecodata-projekt volt a tárgya, másrészt pedig, hogy ő ebben a fázisban még nem ismerte sem a 01-Pliroforikit, sem az ez utóbbi és Tzoanos úr között fennálló kapcsolatot. Ugyanakkor, e bizonyított tényekkel ellentétben, Freitag úr egy Von Moltke úrnak címzett 1993. március 31-i telefaxüzenetben az IPK nevében azt állította, hogy nem állt semmiféle kapcsolatban Tzoanos úrral az Ecodata-projektre vonatkozó pénzügyi támogatás iránti kérelem elkészítésének szakaszában.

133 Ebben a telefaxüzenetben Freitag úr ezenkívül azt is kifejtette, hogy az IPK 20 éve tevékenykedik az ökoturizmus ágazatában, és ez vezette őt arra, hogy benyújtsa Ecodata-projektet. Az említett projekt előkészítése során az IPK keresett és talált is olyan partnereket, akik e projekt megvalósításában a vele való együttműködésre kifejezetten alkalmasak voltak, mint például a 01-Pliroforiki. Ennek alapján az IPK megírta az Ecodata-projekt megvalósítását célzó pályázatot. Márpedig, azt kell megállapítani, hogy ez utóbbi állításnak ellentmondanak a fenti 131. pontban említett tények, amelyek azt bizonyítják, hogy miután a 01-Pliroforiki megkereste őt, az IPK megegyezett vele abban, hogy megosztják az Ecodata-projekt benyújtásával kapcsolatos feladatokat, és hogy ő alapvetően csak átvette a 01-Pliroforiki által neki 1992. április 20-án megküldött projektvázlatot a saját fejléce alatt szereplő pénzügyi támogatás iránti kérelembe.

134 Ebből következik, hogy a Bizottság jogilag megfelelően bizonyította, hogy az odaítélő határozatot követően az IPK aktív módon próbálta – hamis tartalmú nyilatkozatokkal – elfedni Tzoanos úr felettesei előtt az Ecodata-projekt pénzügyi támogatás iránti kérelmének benyújtása alapjául szolgáló valódi körülményeket.

135 Negyedszer, az IPK pénzügyi támogatás iránti kérelméből az következik, hogy Franck úr volt az IPK által megnevezett egyik szakértő, akinek feladata az Ecodata-projekt

végrehajtása volt. Egyébként a Bizottság bemutatott egy olyan iratot, amely az ETIC fejlécét tartalmazta, és amelyben az szerepelt, hogy „az ETIC Headquarters 1992 májusa óta van jelen Brüsszelben", és amelyben szerepel Franck úr és Freitag úr neve is, egyrészt az általuk történő együttes cégjegyzésre fenntartott helyen, másrészt a lap alján, ahol feltüntetik az ugyanezen cégnél betöltött igazgatói, illetve igazgatóhelyettesi tisztségüket. Egyébként, a Freitag úr által Franck úrnak küldött egyik 1993. szeptember 8-i levélből az derül ki, hogy Freitag úr többek között arra kérte Franck urat, hogy hagyjon fel az „ETIC, European Travel Intelligence Center, European Travel Monitor és IPK" nevében végzett kereskedelmi tevékenységgel, és írásbeli hozzájárulását adta az „ETIC – Headquarter SA Luxembourg" azonnali törléséhez. Végül pedig az ETIC által kiadott „European Travel Monitor No. 1/1992 – Update" című szóróanyag a 13. oldalon a „News from ETIC" című rovatban megemlíti az ETIC új, athéni tagját. Az ETIC ugyanis 1992 júniusától a Lex Groupot jelölte ki görögországi képviselőjeként, és Sapountzaki kisasszony volt az ügyfélkapcsolatokért felelős kontaktszemély. Márpedig senki nem vitatta azt, hogy egyrészt Sapountzaki kisasszony Tzoanos úr menyasszonya volt, és később a felesége lett, másrészt pedig azt, hogy a Lex Group ez utóbbi által alapított társaság volt, amelyben ő akkortájt 10%-os részesedéssel rendelkezett (a fenti 72. pontban hivatkozott Tzoanos kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 65. pontja). E tekintetben az IPK ugyanis mindössze azt állította, hogy ő nem tudott a Sapountzaki kisasszony és a Tzoanos úr között, illetve a Tzoanos úr és a Lex Group között fennálló kapcsolatról.

136 A Törvényszék a fenti 132. és 135. pontban kifejtett megfontolások alapján az IPK állításaival ellentétben azt a következtetést vonja le, hogy az 1992 áprilisától 1993 szeptemberéig tartó időszakban Franck úr szoros szerződéses és szakmai kapcsolatban állt Freitag úrral az „ETIC Headquarters Bruxelles"-en és az „ETIC – Headquarter SA Luxembourg"-on keresztül éppúgy, mint Freitag úrnak mint az IPK ügyvezetőjének és tulajdonosának szerepkörével kapcsolatban, amelynek nevében és javára Franck úr kapcsolatot létesített a Bizottsággal, ideértve az Ecodata-projekt pénzügyi támogatás iránti kérelmével összefüggő kapcsolatokat is. E megállapítást támasztja alá egyébként az a tanúvallomás is, amelyet Tzoanos úr 1996. február 26-án a belga rendőrség előtt tett, és amelyben megerősítette azt, hogy Franck úr részt vett az Ecodata-projekttel kapcsolatos megbeszélésen, amelyet 1992 novemberében tartottak, továbbá az a lista, amely a Franck úr és Tzoanos úr között 1992. április 3-a és november 9-e közötti azon

találkozások összeírását tartalmazta, amelyekre vagy ebédidőben, vagy munkaidőn kívül került sor.

137 E körülmények alapján az IPK azon állítását, miszerint Franck úr sohasem volt munkatársa vagy képviselője az IPK-nak, és Tzoanos úrnál ez utóbbi engedélye nélkül járt el, el kell vetni.

138 Az előzőekben említett tények egészére való tekintettel az IPK azon alaptalan állítását is el kell vetni, miszerint a Freitag úr és/vagy Franck úr, valamint Tzoanos úr között – a pályázati felhívás 1992. február 26-i közzététele és az Ecodata-projekt pénzügyi támogatás iránti kérelmének az IPK által 1992. április 22-én történt benyújtása közötti időszakban – végbement találkozásoknak nem a folyamatban lévő pályázati felhívással kapcsolatos eljárás volt a tárgya, hiszen az ebben az időszakban mindkét fél részéről nagy érdeklődésre tartott számot és mindkét fél számára igen aktuális téma volt. Ezen állítás már csak azért sem túl hihető, mert e találkozásokkal párhuzamosan, illetve azokat követően az IPK kapcsolatba lépett azzal a 01-Pliroforikivel, amelynek ebben az időszakban egy másik projekttel kapcsolatban a Tzoanos úrhoz fűződő viszonyát nem vitatták (a fenti 72. pontban hivatkozott Tzoanos kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 213. és 252–254. pontja), még ha az IPK azt állítja is, hogy nem volt vele kapcsolata ekkoriban, és e kapcsolatoknak az volt az eredménye, hogy az IPK az Ecodata-projekt pénzügyi támogatás iránti kérelmét vele együtt készítette el és nyújtotta be, és végül Tzoanos úr javaslata alapján fogadták el az említett projekt részére támogatást odaítélő határozatot. Az IPK a Bizottság azon érvét sem vonta kétségbe, miszerint a 01-Pliroforiki egyedül nem tudta volna megszerezni a vitatott pénzügyi támogatást, és emiatt jelölték meg az IPK-t kérelmezőként és az Ecodata-projekt fő irányítójaként.

139 Az IPK főként a Franck úr által Von Moltke úr (DG XXIII főigazgatója) és Brumter úr (főigazgató asszisztense) előtt 1996. január 19-én tett azon tanúvallomás hihetőségét vitatja, amelyet a DG XXIII fejlécét tartalmazó egyik olyan „Aktafeljegyzésben" foglaltak össze, amelynek hitelességét a Bizottság egy Von Moltke úr által aláírt, 1996. január 25-i átirat bemutatásával megerősített. Az IPK szerint ugyanis Franck úr azért

tett hamis tartalmú nyilatkozatokat az IPK kárára, hogy ezzel ártson Freitag úrnak. A fenti 132. és 135. pontban kifejtett tényekre való tekintettel, Franck úr ugyanakkor hihető módon erősítette meg e tanúvallomásban a Freitag úrral 1992 és 1993 során – főként az „ETIC Headquarters Bruxelles" nevű társaság révén – fennálló szoros szerződéses és szakmai kapcsolatát, amely egészen 1993. szeptember végéig, azaz mindaddig fennállt, amíg e jogviszony Freitag úr kezdeményezésére meg nem szűnt.

140 Az IPK főként a Franck úrtól származó, a megtámadott határozat kilencedik albekezdése e) pontjának lényegi alapját képező állításokat utasítja vissza:

„Tzoanos úr megküldte az Ecodata-projekt leírását és az alvállalkozók közötti munkamegosztást tartalmazó pénzügyi támogatás iránti kérelmek teljes szövegét Freitag úrnak, akit már egy ideje ismert. Freitag úr szerepe mindössze arra korlátozódott, hogy saját fejléces papírjára átmásolja e szöveget, és azt elküldje a Bizottságnak. Freitag úrtól a projekt végrehajtásában ekkor még semmilyen közreműködést nem vártak el. [Viszont] (az 530 000 ECU-s) projekt 10%-át ígérték oda neki mindössze azért, ha a pályázati anyagot Tzoanos úrhoz benyújtja. A fennmaradó 90%-ot (477 000 ECU-t) az alvállalkozók között – mint amilyen a 01-Pliroforiki is – osztották volna szét."

141 A Törvényszék úgy véli, hogy az az egyedüli megállapítás, miszerint lényegében Tzoanos úr volt az, és nem a 01-Pliroforiki (lásd a fenti 131. pontot), aki megküldte Freitag úrnak és/vagy az IPK-nak az Ecodata-projekt vázlatát, nem kérdőjelezi meg e tanúvallomás hihetőségét, amely a többi részét illetően teljes mértékben beleillik a fenti 129–139. pontban kifejtett tények sorába. Konkrétan, megegyezik azzal a ténnyel, egyrészt, hogy Tzoanos úr többször is találkozott Freitag úrral és Franck úrral a pályázati felhívás eljárása során, még mielőtt az IPK benyújtotta volna az Ecodata-projekt pénzügyi támogatása iránti kérelmet (lásd a fenti 132. pontot), másrészt pedig, hogy ebben az időszakban egy másik projekttel összefüggésben Tzoanos úr kapcsolatban állt a 01-Pliroforikivel (a fenti 72. pontban hivatkozott Tzoanos kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 213. és 252–254. pontja), amelynek aktív közreműködését az

Ecodata-projektben nyilvánvalóan elő akarta mozdítani. Figyelemmel ezekre a kapcsolatokra, lehetséges, hogy Franck úr nem tudott egyértelmű különbséget tenni az 1996. január 19-i tanúvallomásának megtételekor Tzoanos úr és a 01-Pliroforiki azon szerepét illetően, amelyet azok a pályázati felhívással kapcsolatos eljárásban játszottak. Az előbbiektől függetlenül, az a tény, hogy a 01-Pliroforiki 1992. április 20-án elküldte az IPK-nak a projekt vázlatát, nem zárja ki, hogy e vázlat Tzoanos úr tollából származott, ami az előzőekben kifejtettek alapján továbbra is elég valószínű.

142 Egyébként a belga rendőrség előtt tett tanúvallomásában Freitag úr azt állította, hogy a Tzoanos úrral 1992 novemberében tartott egyik megbeszélésen, amelyen többek között a 01-Pliroforiki is részt vett, amit Tzoanos úr maga is megerősített az ugyanezen hatóság előtt tett tanúvallomásában, ez utóbbi ragaszkodott ahhoz, hogy a 01-Pliroforiki legyen a vitatott pénzügyi támogatás fő kedvezményezettje, és hogy az IPK csak 10%-ot kapjon. Bár Tzoanos úr a saját tanúvallomásában vitatta a tényállás ezen verzióját, arra való hivatkozással, hogy a pályázatot készítő Freitag úr volt az, aki 10%-os jutalékot kapott volna az Ecodata-projekt irányításáért, ugyanakkor megerősítette a 477 000 ECU-s összeget, amely különböző szakaszokban az említett projekt többi partnere között – beleértve a 01-Pliroforikit is – került volna szétosztásra. Márpedig ezen összeg és a szétosztás pontosan megfelel a Franck úr tanúvallomásában említetteknek, akinek e megbeszélésen való jelenléte szintén bizonyítást nyert (lásd a fenti 136. pontot). E tekintetben az IPK mindössze azt a tényt vitatja, hogy a vitatott pénzügyi támogatás összegének ezen tervezett elosztása a Tzoanos úr és Freitag úr közötti, még az odaítélő határozatot megelőzően létrejött, összejátszásra irányuló megállapodás eredménye lett volna, amely tézis megfelel a tények Franck úr által történt előadásának. Az IPK szerint ugyanis Tzoanos úr az 1992. november 24-i megbeszélésen próbált először beavatkozni az Ecodata-projekt végrehajtásába azzal, hogy ragaszkodott a feladatok és az összegek ilyen módon történő elosztásához, amellyel szemben az IPK tiltakozott.

143 A Törvényszék mindenesetre úgy véli, hogy tekintettel a ténykörülményekre, valamint az előzőekben bemutatott és értékelt bizonyítékokra, a tények IPK általi előadása nem hihető és nem is alkalmas a Franck úr által előadott ténybeli verzió megingatására. Így

kevéssé hihető, hogy Franck úr kizárólag azért tett volna hamis tartalmú nyilatkozatokat, hogy ezzel ártson Freitag úrnak, annál is inkább, mivel az általa előadott ténybeli verzió összevág a fenti 129–139. pontban bemutatott tények sorával. Ugyanígy az a körülmény, hogy az IPK később tiltakozott az Ecodata-projektbeli feladatok és pénzösszegek megosztása ellen, nem mond ellent e megállapításnak, lévén hogy, miként azt Franck úr hihető módon állította, a Tzoanos úrral eredetileg kötött megállapodással ellentétben „valamikor 1992 őszén Freitag úr többé nem fogadta el azt, hogy a[z Ecodata-]projektet úgy szervezzék, ahogyan azt Tzoanos úr korábban előírta". Franck úr szerint ugyanis, „mivel Freitag úr volt a vitatott pénzügyi támogatás kedvezményezettje, ezért azt hitte, hogy azt úgy hajthatja végre, ahogy neki tetszik", és „úgy vélte, hogy az ő százalékban mért részesedése túl kevés a vállalt kockázathoz képest". Az a körülmény, hogy az IPK úgy módosította a költségek megoszlását az Ecodata-projekt pénzügyi támogatás iránti kérelmében, hogy javaslatot tett egy további, „információgyűjtési" szolgáltatásra (lásd a fenti 131. pontot), szintén első közvetett bizonyítékát képezi azon szándékának, hogy intenzívebben vesz részt az említett projekt végrehajtásában annál, mint amit eredetileg a 01-Pliroforiki, illetve Tzoanos úr tervezett. Végül az a tény, hogy tanúvallomásában Franck úr megerősítette az IPK azon elmondását, miszerint az Ecodata-projekt pénzügyi támogatás iránti kérelmének előkészítése idején Freitag úr még nem ismerte sem a 01-Pliroforikit, sem annak a Tzoanos úrhoz fűződő kapcsolatát, nem mond ellent annak a hihető feltevésnek, miszerint összejátszásra irányuló megállapodást kötött Tzoanos úrral arra vonatkozóan, hogy az e társaság, illetve maga Tzoanos úr által rendelkezésre bocsátott vázlat alapján benyújt egy ilyen kérelmet, és az említett megállapodás értelmében e társaság lesz a szétosztandó pénzösszegek java részének kedvezményezettje.

144 Tekintettel az előzőekben kifejtett megfontolások egészére, azt a következtetést kell levonni, hogy a Bizottság elegendő bizonyítékot szolgáltatott azon tézisének alátámasztására, miszerint az IPK a vitatott pénzügyi támogatást a Tzoanos úrral létrejött, összejátszásra irányuló megállapodás segítségével szerezte meg. E megállapítást érvényét nem gyengítik azok az IPK által felhozott enyhítő körülmények (lásd a fenti 67–69. pontot), mivel az, hogy Freitag úrral szemben nemzeti szinten nem indult büntetőeljárás, és az, hogy 1992 nyarától kezdve Von Moltke úr gyakorolt nyomást az IPK-ra (a fenti 23. pontban hivatkozott IPK-München kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 75. pontja), nem mond ellent annak, hogy 1992 márciusától kezdve volt egy

ilyen titkos, összejátszásra irányuló megállapodás. Végezetül, e körülményekre tekintettel nincs szükség a Bizottság által hivatkozott többi bizonyíték bizonyító erejének értékelésére, illetve pervezetési intézkedések meghozatalára vagy bizonyítási eljárás lefolytatására, tanúvallomások felvételére.

145 Következésképpen jogilag kellőképpen sikerült bizonyítani azt, hogy az IPK aktívan részt vett a 2988/95 rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdésével együttesen értelmezett 4. cikkének (1)–(3) bekezdése értelmében vett szabálytalanság elkövetésében, és ennélfogva a Bizottságnak – főszabály szerint – joga volt az odaítélő határozatot visszavonni és követelni az IPK-tól a vitatott pénzügyi támogatás első részletének visszatérítését.

146 Ugyanakkor meg kell vizsgálni azt, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében az eljárásra vonatkozó elévülési határidő nem képezte-e akadályát a megtámadott határozat elfogadásának.

– A 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében az eljárásra vonatkozó elévülési határidőről

147 A 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt elévülés szabályának a jelen esetre való alkalmazhatóságának kérdését illetően emlékeztetni kell azon ítélkezési gyakorlatra, amely úgy ítélte meg, hogy e szabály mind az e rendelet 5. cikkének értelmében vett közigazgatási szankciók kiszabásához vezető szabálytalanságokra, mind az említett rendelet 4. cikkének értelmében vett közigazgatási intézkedés tárgyát képező szabálytalanságokra alkalmazandó, amely intézkedés, anélkül hogy szankció jelleget öltene, a jogtalanul megszerzett előny elvonását vonja maga után (lásd a Bíróság C-281/07. sz. Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank ügyben 2009. január 15-én hozott ítéletének [EBHT 2009., I-91. o.] 18. pontját, a C-278/07–C-280/07. sz., Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb és társai egyesített ügyekben 2009. január 29-én hozott ítéletének [EBHT 2009., I-457. o.] 22. pontját és az ott hivatkozott

ítélkezési gyakorlatot; a Törvényszék T-375/05. sz., Le Canne kontra Bizottság ügyben 2008. október 15-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 64. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot; valamint lásd még a fenti 118. pontot).

148 A Bíróság azt is kimondta, hogy a 2988/95 rendelet és különösen annak 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének az elfogadásával a közösségi jogalkotó e területen általánosan alkalmazandó elévülési szabályt kívánt bevezetni, amellyel egyrészt a valamennyi tagállamban alkalmazott minimális határidőt szándékozott meghatározni, másrészt ki akarta zárni azt a lehetőséget, hogy a közösségi költségvetésből jogosulatlanul kapott összegeket a vitatott kifizetéseket érintő szabálytalanság elkövetése utáni négyéves időszak eltelte után visszakövetelják. Ebből következik, hogy a 2988/95 rendelet hatálybalépésétől kezdve a közösségi költségvetésből jogosulatlanul kapott valamennyi előnyt – főszabály szerint és azon ágazatok kivételével, amelyek esetében a közösségi jogalkotó rövidebb határidőt írt elő – négyéves határidőn belül követelhetik vissza a tagállamok illetékes hatóságai. A közösségi költségvetésből a 2988/95 rendelet hatálybalépése előtt elkövetett szabálytalanságok miatt jogosulatlanul kapott előnyökkel kapcsolatban meg kell állapítani, hogy e rendelet 3. cikke (1) bekezdésének elfogadásával – e cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül – a közösségi jogalkotó olyan általános elévülési szabályt határozott meg, amellyel szándékosan négy évre csökkentette azt az időszakot, amely alatt a tagállamok hatóságainak a közösségi költségvetés nevében és érdekében eljárva be kell vagy be kellene hajtaniuk a jogosulatlanul kapott ilyen előnyöket (a fenti 147. pontban hivatkozott Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 27–29. pontja).

149 A Bíróság végül arra a következtetésre jutott, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésének első albekezdése alkalmazásában a gazdasági szereplő által a 2988/95 rendelet hatálybalépésénél korábbi szabálytalanság miatt jogosulatlanul kapott valamennyi összeget főszabály szerint elévültnek kell tekinteni a szóban forgó szabálytalanság elkövetését követő négy év során hozott bármely, nyugvást előidéző aktus hiányában, amely alatt az ugyanezen rendelet 3. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének értelmében a hatáskörrel rendelkező hatóságnak e szabálytalansággal

kapcsolatos bármely olyan vizsgálata vagy eljárása értendő, amelyről az érintett személyt tájékoztatták (a fenti 147. pontban hivatkozott Josef Vosding Schlacht-, Kühlund Zerlegebetrieb és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 32. pontja).

150 A Törvényszék álláspontja szerint ezeket az elveket *mutatis mutandis* alkalmazni kell olyankor is, amikor a szóban forgó intézkedést a 2988/95 rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdésével együttesen értelmezett 4. cikkének (1)–(3) bekezdése értelmében a Bizottság fogadta el, mivel az említett rendelet olyan általános szabályozást tartalmazott, amelynek valamennyi olyan – akár nemzeti, akár közösségi – hatóság a címzettje, amelyre a 2988/95 rendelet harmadik és tizenharmadik preambulumbekezdésében említett gondos pénzgazdálkodásnak és a közösségi költségvetési források megjelölt céloknak megfelelő felhasználása ellenőrzésének kötelezettsége vonatkozik.

151 Ebből következik, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdését a jelen esetre alkalmazni kell, még akkor is, ha a vitatott pénzügyi támogatás szabálytalan megszerzésének alapjául szolgáló tények korábbiak, mint az említett rendelet hatálybalépése.

152 A Bizottság ugyanakkor arra hivatkozik, hogy még ha feltételezzük is a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének alkalmazandóságát, az elévülési határidő akkor sem telt le a megtámadott határozat elfogadásakor. A vitatott szabálytalanság ugyanis szerinte e rendelkezés második albekezdése értelmében folyamatos vagy ismétlődő jellegű, lévén, hogy az IPK, ellentétben a Bizottság irányában fennálló tájékoztatási és lojalitási kötelezettségével, egészen a mai napig tagadta, hogy részese lett volna a vitatott pénzügyi támogatás szabálytalan megszerzésére irányuló, összejátszásra vonatkozó megállapodásban.

153 Ezt illetően emlékeztetni kell arra, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének második albekezdése szerint valamely szabálytalanság akkor tekinthető folyamatosnak vagy ismételtnek, ha azt olyan piaci szereplő követi el, aki hasonló, a közösségi jog ugyanazon rendelkezését sértő ügyletek összességéből tesz szert gazdasági előnyre (a

Bíróság C-279/05. sz. Vonk Dairy Products ügyben 2007. január 11-én hozott ítéletének [EBHT 2007., I-239. o.] 41. és 44. pontja).

154 Márpedig a jelen esetben, szemben azzal, amit a Bizottság állít, az IPK-nak felrótt szabálytalanság, amely abból állt, hogy részese volt a vitatott pénzügyi támogatás megszerzésére irányuló, Tzoanos úrral létrejött, összejátszásra vonatkozó megállapodásnak, nem tekinthető folyamatosnak vagy ismétlődőnek, e rendelkezés értelmében.

155 Ugyanis, e szabálytalanság már akkor is fennállt, amikor az IPK benyújtotta az Ecodata-projekt pénzügyi támogatása iránti kérelmet, és beolvadt a többi, azon cselekménybe, amelyet akár a vitatott pénzügyi támogatás részére történő átutalására vonatkozó költségvetési hatóság által tett kötelezettségvállalást tartalmazó odaítélő határozat elfogadásakor, akár később, az e jogi kötelezettségvállalást kötőerejűvé tévő kedvezményezetti nyilatkozatnak az IPK általi aláírásakor és a Bizottság részére történő megküldésekor (lásd a fenti 13. pontot) követtek el.

156 E körülmények alapján kevéssé lényeges, hogy az IPK mind a mai napig fenntartotta kérelmét, többszörösen tagadva azt, hogy részt vett a vitatott szabálytalanság elkövetésében, hiszen e kérelme jogilag az 1992-ben elkövetett és befejezett tényeken alapul (lásd ebben az értelemben analógia útján a fenti 147. pontban hivatkozott La Canne kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 65–67. pontját).

157 Másfelől az a körülmény, hogy az IPK nem csak a Bizottság irányában, hanem az uniós bíróságok előtt is ismétlődő jelleggel vitatta e tényeket – ami akár a fenti 129–144. pontban szereplő megállapításokra való tekintettel, akár a közösségi pénzügyi támogatások kedvezményezettjei vonatkozó tájékoztatási és lojalitási kötelezettségre tekintettel is bírálható (lásd ebben az értelemben a fenti 123. pontban hivatkozott José Martí Peix kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 52. pontját) –, ugyanakkor nem minősül a jogvita tárgyát képező kezdeti szabálytalansággal azonos vagy ahhoz hasonló szabálytalan magatartásnak, sem olyan magatartásnak, amely a fenti 153. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében a közösségi jog ugyanezen rendelkezéseit sérti.

158 Következésképpen a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdése második albekezdésének első mondata a jelen esetben nem alkalmazható.

159 Ebből az következik, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében vett négyéves elévülési idő vagy 1992. április 22-én kezdődött, amikor az IPK benyújtotta az Ecodata-projekt pénzügyi támogatása iránti kérelmet, vagy 1992. augusztus 4-én, amikor elfogadták odaítélő határozatot, vagy még később, 1992. szeptember 23-án, amikor az IPK aláírta és visszaküldte a Bizottságnak a kedvezményezetti nyilatkozatot (lásd a fenti 13. pontot). Ebből kifolyólag e határidő az első esetben 1996. április 22-én, a második esetben 1996. augusztus 4-én, a harmadik esetben pedig 1996. szeptember 23-án telt le. Márpedig függetlenül attól, hogy ezen időpontok közül a jelen esetben melyiket tekintjük relevánsnak a négyéves elévülési idő kiszámításához, azt kell megállapítani, hogy a megtámadott határozatot 2005. május 13-án fogadták el, vagyis hosszú idővel az említett határidő letelte után, kivéve ha úgy tekintjük, hogy e határidő a 2988/95 rendelet 6. cikke értelmében nyugodott vagy ugyanezen rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében megszakadt.

160 E tekintetben először is azt kell megállapítani, hogy miként azt a Bizottság a Törvényszék egyik írásbeli kérdésére adott válaszában elismerte, a 2988/95 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése csak a szankciókra vonatkozik, a közigazgatási intézkedésekre nem, és jelen esetben egyébként sem hozott olyan jogi aktust, amely az elévülési idő nyugvására irányult volna.

161 Ezt követően azt kell meghatározni, hogy e határidőt a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése első mondata értelmében megszakították-e a jogvita tárgyát képező szabálytalansággal kapcsolatban a Bizottság által folytatott vizsgálatok vagy eljárások. Ugyanis e rendelkezés megköveteli „a hatáskörrel rendelkező hatóságnak a szabálytalansággal kapcsolatos olyan vizsgálatát vagy eljárását, amelyről az érintett személyt tájékoztatták”.

162 A Bizottság szerint az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat ilyen, a négyéves elévülési határidőt megszakító, jogi aktusnak minősül. Ugyanakkor megjegyzendő, hogy még ha feltételezzük is, hogy a Bizottság érve megalapozott, és hogy e határidő 1994. augusztus 3-ától újrakezdődött, újabb megszakító jogi aktus hiányában 1998. augusztus 3-án akkor is letelt. Másfelől, mind a fenti 23. pontban hivatkozott IPK-München kontra Bizottság ügyben hozott ítéletből (90. és 91. pont), mind a fenti 28. pontban hivatkozott IPK München és Bizottság ügyben hozott ítéletből (67–71. pont) az következik, hogy az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozat nem a jogvita tárgyát képező szabálytalanságra, azaz a Tzoanos úrral kötött összejátszásra irányuló megállapodásra vonatkozott, és ennélfogva e szabálytalanság nem képezte tárgyát az első peres eljárásnak, amely mindössze arra a kérdésre szorítkozott, hogy az Ecodata-projekt teljesítése hibás volt, és ez arra vezette a Bizottságot, hogy megtagadja a vitatott pénzügyi támogatás második részletének átutalását. E körülményekre tekintettel, a Bizottság által állítottakkal ellentétben, nem lehet az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozatot olyan jogi aktusnak minősíteni, amely a jogvita tárgyát képező és az IPK-nak a megtámadott határozatban felrótt szabálytalansággal kapcsolatos vizsgálatra vagy eljárásra irányult volna.

163 Egyébiránt a Bizottság által a jelen peres eljárás folyamán annak érdekében indított eljárásokra irányuló jogi aktusok, hogy az uniós bíróságok utólagosan állapítsák meg a vitatott szabálytalanságot, szintén nem minősülnek a négyéves elévülési határidőt megszakító jogi aktusoknak.

164 Bár ezeket a jogi aktusokat bizonyára az IPK mint az említett eljárás felperesének a tudomására hozták, ugyanakkor azoknak nem a vitatott szabálytalansággal kapcsolatos vizsgálat vagy eljárás volt a célja, hanem mindössze új tényekről és bizonyítékokról tájékoztatta az uniós bíróságokat, a védelem és az 1994. augusztus 3-i azon megtagadó határozat jogszerűségének védelme érdekében, amely nem utalt erre a szabálytalanságra. Ugyanis bizonyos, hogy ebben a szakaszban a Bizottság még nem indította meg a vitatott szabálytalansággal kapcsolatos vizsgálat vagy eljárás lefolytatására szolgáló igazgatási eljárást. Márpedig, miként azt a Törvényszék a fenti 23. pontban hivatkozott IPK-München kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 92. pontjában megállapította, amennyiben a Bizottság, miután elfogadta az 1994. augusztus 3-i határozatot, úgy vélte, hogy az általa említett új ténykörülmények kellőképpen alátámasztják a Tzoanos úr, a 01-Pliroforiki és az IPK közötti összejátszás fennállását, és érvénytelenné teszik az odaítélési eljárást, akkor az említett határozatban nem említett jogalapnak az első peres eljárás során történő előterjesztése helyett visszavonhatta volna a

határozatot, és új határozatot fogadhatott volna el nem csupán a pénzügyi támogatás második része kifizetésének megtagadására, hanem a már átutalt rész visszatérítésének elrendelésére vonatkozóan is. Mindenesetre a Bizottság szándékosan nem így járt el, és inkább meg akarta várni az első peres eljárás jogerős eredményét, miközben Von Moltke úr – Franck úr tanúvallomása alapján – már 1996. január 25-én javasolta az eljárás megindítását a vitatott pénzügyi támogatás teljes összegének az eredeti szabálytalanság miatti visszatérítése érdekében.

165 Következésképpen, mivel a négyéves elévülési határidő 1996. szeptember 23-át megelőzően nem szakadt meg, ezért a jogvita tárgyát képező szabálytalanság a 2004. szeptember 30-i levél keltekor (lásd a fenti 30. pontot), illetve a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének első mondata értelmében már elévült.

166 Ennélfogva az első jogalapnak helyt kell adni, és a megtámadott határozatot hatályon kívül kell helyezni, anélkül hogy az IPK által előterjesztett többi jogalapot és kifogást meg kellene vizsgálni.

A költségekről

167 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

168 A Bizottságot, mivel pervesztes lett, az IPK kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére, beleértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárás költségeit is.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék megsemmisíti a Bizottság 2005. május 13-i (ENTR/01/Audit/RVDZ/ss D(2005) 11382) azon határozatát, amely visszavonta a Bizottság 1992. augusztus 4-i (003977/XXIII/A3 – S92/DG/ENV8/LD/kz) azon határozatát, amely 530 000 ECU összegű pénzügyi támogatás nyújtásáról rendelkezett az Ecodata-projekt tekintetében.

2) A Törvényszék az Európai Bizottságot kötelezi a költségek viselésére, ideértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárásban felmerült költségeket is.

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Kihirdetve Luxembourgban, a 2011. április 15-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

Jogi háttér ..... II - 1865

A jogvita alapjául szolgáló tények ..... II - 1873

I – A pályázati felhívással kapcsolatos eljárás és az Ecodata-projekt végrehajtása . II - 1873

II – Az 1994. augusztus 3-i megtagadó határozattal kapcsolatos peres eljárás ..... II - 1876

III – A megtámadott határozat elfogadásához vezető igazgatási eljárás ..... II - 1884

IV – A pénzügyi támogatás első részletének visszatérítésére vonatkozó határozat ..... II - 1890

V – A Tzoanos úrral szemben nemzeti szinten lefolytatott büntetőeljárás ..... II - 1891

Az eljárás és a felek kereseti kérelmei ..... II - 1892

Indokolás ..... II - 1894

I – Előzetes észrevétel ..... II - 1894

II – Az összejátszás bizonyítékairól és az első jogalapról ..... II - 1895

A felek érvei ..... II - 1895

– Az IPK-nak felróható összejátszásra irányuló magatartásra vonatkozó bizonyítékok ..... II - 1895

– Az arra alapított első jogalapról, hogy nem álltak fenn a pénzügyi támogatást odaítélő határozatok megsemmisítéséhez szükséges feltételek ..... II - 1910

A – A Törvényszék álláspontja ..... II - 1917

– A 2988/95 rendelet ratione materiae (tárgyi) hatályáról ..... II - 1917

– A 2988/95 rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdésével együttesen értelmezett 4. cikkének (1)–(3) bekezdése értelmében vett szabálytalanság fogalmáról ..... II - 1919

– A szabálytalanság bizonyítékairól ..... II - 1922

– A 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében az eljárásra vonatkozó elévülési határidőről ..... II - 1930

A költségekről ..... II - 1936